

ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ

ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΑΔΑΜ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ

ΤΟΥ

ΕΘΝΙΚΟΥ ΖΗΛΠΕΙΟΥ

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΤΥΠΟΙΣ ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΥ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ ΚΑΙ Σ.Σ.

1914

ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ

ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΑΔΑΜ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ

ΤΟΥ

ΕΘΝΙΚΟΥ ΖΗΛΠΕΙΟΥ

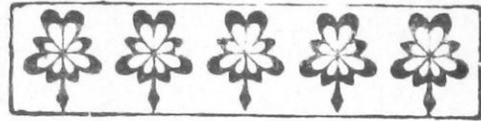
ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

ΤΥΠΟΙΣ ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΥ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΣΑΣ

1914

ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

ΤΗΣ

ΚΥΡΙΑΣ ΕΥΪΘ. ΑΔΑΜ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΖΑΠΕΙΟΥ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ

Ἄθόρυβος, ἐνδεδεχῆς, εὐδόκιμος καὶ μεστὴ ἀφοσιώσεως ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς παιδεύσεως δρᾶσις εἶναι ἀληθῶς ἐπίζηλος τιμῆ, ἐφ' ἣ πᾶς ἀγαθὸς τῶν γραμμάτων ἐργάτης δικαιούται νὰ σεμνύνηται. Ἡ σεβαστὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Ζαπείου Παρθεναγωγείου διευθύντρια κ. Εὐθαλία Ἀδάμ, ἡ πρωτότοκος αὐτῆ θυγάτηρ τοῦ σεμνοῦ τούτου ιδρύματος τοῦ μεγαθύμου ἐθνικοῦ εὐεργέτου Κ. Ζάππα, ἀναντιρρήτως τυγχάνει ἀξία ἀμερίστου τῆς ζηλωτῆς ταύτης τιμῆς. Ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν ὄλην διευθύνουσα τὸ Ζάπειον καὶ ὡσπερ οἰκείου κηδομένη αὐτοῦ εἰς ἐπίζηλον ἀνήγαγε τὸ καθίδρυμα τοῦτο περιωπὴν, ὑψίστας οὕτω τῇ καθ' ἡμᾶς γυναικεῖα παιδεύσει καὶ τῇ κοινωνίᾳ καθόλου παρέχουσα ὑπηρεσίας, διδασκάλους παιδαγωγικῶς συγκεκριμένους διαπλάττουσα καὶ μητέρας ἑλλη-

νοπρεπῶς διαπεπλασμένας καταρτίζουσα. Τούτων οὕτως ἐχόντων, οἱ ἐν τῷ Ζαπείῳ συναδελφοὶ ἀμφοτέρων τῶν φύλων καὶ αἱ πρόην μαθήτριάς τῆς ἐργάτιδος ταύτης τῆς ἐθνικῆς ἀγωγῆς, καθῆκον ἐπιβαλλόμενον ἐπιτελοῦντες ἐπὶ τῇ συμπληρώσει εικοσιπενταετίας ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτῆς ὡς διευθυντριάς τοῦ Ζαπείου, διωργάνωσαν τῇ 23 Μαρτίου τοῦ 1914 ἐν τῇ εὐρείᾳ τοῦ Παρθεναγωγείου αἰθούσῃ σεμνῇ καὶ ἐπιβάλλουσιν ἐορτῇ, φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης ἀποδιδόντες αὐτῇ, ἀνθ' ἧν ἐμόχθησε καὶ διατελεῖ μοχθοῦσα ὑπὲρ τῆς διαπαιδαγωγήσεως καὶ διδασκαλίας τῆς παρ' ἡμῖν θηλείας νεότητος, εἰς ἣν καὶ ἀφιέρωσεν ὁλόκληρον τὸν βίον αὐτῆς.

Εἰς ἀνάμνησιν τοῦ εὐσήμου τούτου γεγονότος ἡ Διοργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ δημοσιεύσῃ ἐν ἰδίῳ τεύχει τὰ κατὰ τὴν πνευματικὴν ταύτην ἐορτῇ, δι' ἧς ἐτιμήθησαν μὲν τὰ γράμματα καὶ οἱ ἐργάται αὐτῶν, ἀπενεμήθη δὲ δικαία τιμὴ εἰς γυναῖκα ὠφέλιμον τῷ ἔθνει γενομένην. Καὶ δὴ παρέστησαν κατ' αὐτὴν, οἰκογενειακὸν ὅλως ἔχουσαν χαρακτῆρα, ἡ Α. Σ. ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ζαπείου μητροπολίτης Νικαίας κ. Βασίλειος, ἀντιπροσωπεύων καὶ τὴν Α. Θ. Π. τὸν Οἶκουμ. Πατριάρχην, εὐαρεστηθέντα νὰ διαβιβάσῃ καὶ συγχαρητήριον πιτάκιον, ἐξαιρὸν καὶ ἐπιβραβεῦον τὰς ὑπηρεσίας τῆς κ. Εὐδαλίας Ἀδάμ, πρὸς δὲ τούτοις τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου οἱ κ. κ. Στ. Τσικαλιώτης, Β.

Ἐλευθεριάδης, Θ. Τζούνης, Γ. Κάρταλης, Νικ. Κουμαριανὸς καὶ Ἡλ. Ἡλιάσκος, αἱ Κοσμήτριάς κ. κ. Φ. Ι. Ἀλεξιάδου, Εὐανθία Ν. Φωτιάδου, Μ. Ἡλ. Ἡλιάσκου, Χρ. Παντζίρη, Λουκ. Κρέστοβιτς καὶ Μ. Μαυρογορδάτου, οἱ πρόην Σύμβουλοι κ. κ. Στ. Βουτυρᾶς, Ζ. Ἀλεξανδρίδης καὶ Γ. Ἀποστολίδης, τὸ ἐν τῷ Ζαπείῳ διδάσκον προσωπικὸν καὶ πλεῖσται τῶν ἀποφοίτων μαθητριῶν πληρώσασαι τὴν αἰθουσαν.

Ἡ ἐορτὴ διεξήχθη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς ὑποδιευθυντριάς τοῦ Ζαπείου κ. Ἐλ. Στρούβαλη κατὰ τὸ ἐξῆς πρόγραμμα.

ΜΕΡΟΣ Α'.

1. Προσευχὴ ὑπὸ τοῦ χοροῦ τῶν μαθητριῶν.
2. Εἰσήγησις εἰς τὴν ἐορτῇ ὑπὸ τῆς κ. Ἐλ. Στρούβαλη, προέδρου τῆς Διοργαν. Ἐπιτροπῆς.
3. Ἀνάγνωσις ψηφίσματος τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ καὶ τῶν ἀρχαίων μαθητριῶν.
4. Προσφώνησις τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἡλ. Βαλσαμάκη ἐξ ὀνόματος τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ.
5. Bethoven—Largo ὑπὸ τοῦ κ. Hegyei.
6. Προσφώνησις τῆς Κοσμητείας, ἀντιπροσωπευομένης ὑπὸ τῆς κ. Φωτ. Ἀλεξιάδου.
7. Προσφώνησις ὑπὸ τῶν ἀρχαίων μαθητριῶν, ἀντιπροσωπευομένων ὑπὸ τῆς κ. Ε. Χ. Μαυροπούλου.
8. Liszt, Rhapsodie No II ὑπὸ τοῦ κ. Hegyei.
9. Προσφώνησις τῶν ἐν ἐνεργείᾳ μαθητριῶν, ἀντιπροσωπευομένων ὑπὸ τῆς δος Ρ. Βουργαζλῆ.
10. Ἄσματα

ΜΕΡΟΣ Β'.

Φιλολογικὴ ἐσπερίς.
Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι.

ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ

ὑπὸ ἑτῆς κ. ΕΛ. ΣΤΡΟΥΒΑΛΗ

«Ὁ Καθηγητικὸς Σύλλογος τοῦ Ζαπτείου μεθ' ἅπαντος τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ καὶ τοῦ συνόλου τῶν μαθητριῶν φέρον ἐλάχιστον ἀγάπης, τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης ἀπονέμοντες τῇ σεβαστῇ καὶ ἔλλογιμῳ αὐτῶν Διευθύντρια Κυρία Εὐθαλία Ἀδὰμ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τῆς 25ης ἑπετηρίδος τῆς ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ Διευθύνσεως αὐτῆς μετ' ἀκραίφνου χαρᾶς ἅμα καὶ συγκινήσεως συνεκέντρωσαν ὑμᾶς ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ὅπως ἀπὸ κοινοῦ ἐορτάσωμεν τὸν εὐτυχῆ τοῦτον σταθμὸν μιᾶς τόσο γονίμου εἰς δρᾶσιν καὶ ἀποτελέσματα παιδαγωγικῆς καὶ παιδευτικῆς περιόδου.

»Τῆς γηθοσύνου ταύτης ἐορτῆς μεθ' ὑπερφανείας βλέπομεν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος προκαθήμενον τὸ σεβαστὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ζαπτείου, ὅπερ μετὰ πατρικῆς μερίμνης παρακολουθοῦν πάντοτε τὸ ἔργον τοῦ Ζαπτείου καὶ μετὰ στοργῆς περιέπον ἀδιαλείπτως τὰ βήματα αὐτοῦ εὐηρεστήθη καὶ σήμερον νὰ τιμῆσθαι διὰ τῆς παρουσίας αὐτοῦ τὴν ὑπὲρ τῆς προσφιλοῦς αὐτοῦ πρωτεργάτιδος τιμητικὴν ταύτην ἐορτήν, ἣτις ἀποτελεῖ συγχρό-

νως καὶ τὴν ἐπισφράγισιν μιᾶς τῶν ὡραιότερων σελίδων τῆς ἱστορίας τῆς δράσεως τοῦ Ζαπτείου. Ἡ διὰ τῆς εὐμενοῦς ταύτης ἐκδηλώσεως ἀναγνώρισις καὶ οὕτως εἰπεῖν καθοσιώσις μιᾶς τόσο μακρᾶς προσπαθείας καὶ τελείας εἰς τὸ καθήκον ἀφοσιώσεως ἀποτελεῖ διὰ τοὺς ἀφανεῖς τῆς παιδείας ἐργάτας τὴν ὑψίστην ἱκανοποίησιν, τὴν μόνην ζωογόνον πηγὴν, ἐξ ἧς ἀντλοῦσιν οὗτοι τὴν δύναμιν καὶ τὸ θάρρος πρὸς περαιτέρω ἐμμονὴν ἐν τῷ καθήκοντι καὶ πρὸς τελειότεραν αὐτοῦ ἐπιτέλεσιν. Τῷ Σεβασμιωτάτῳ Ἀγίῳ Προέδρῳ καὶ τῷ σεβαστῷ Διοικητικῷ Συμβούλιῳ ἢ Διοργανωτικῇ Ἐπιτροπῇ ἐξ ὀνόματος πάντων ἐκφράζει δι' ἐμοῦ τὴν βαθεῖαν αὐτῆς εὐγνωμοσύνην.

»Μετὰ τῆς αὐτῆς ἐνδομύχου εὐγνωμοσύνης χαιρετίζομεν τὸν ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν εὐγενῆ ὄμιλον τῶν ἐριτίμων τῆς Κοσμητείας Κυριῶν, αἵτινες τόσο προφρόνως ἐσπευσαν καὶ σήμερον νὰ συμμετάσχωσι τῆς χαρᾶς, ἣτις δονεῖ τὰς καρδίας ἀπάντων τῶν φίλων καὶ τῶν οικείων τοῦ Ζαπτείου. Ἡ ὁδὸς τοῦ καθήκοντος, εὐγενεῖς καὶ ἀγαπηταὶ μοι Κυριαί, διὰ μέσου τῆς ἀπείρου ποικιλίας τῶν ἰδεῶν καὶ ἀντιλήψεων, τῆς πληθύος τῶν πεποιθήσεων καὶ προλήψεων δὲν εἶναι πάντοτε ἐστρωμένη ὑπὸ ῥόδων· ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ Ζαπτεῖον ἠσθάνθη ὑμᾶς πάντοτε ἀγρύπνουσ παρατὸ πλευρὸν αὐτοῦ, ἐτοιμοὺς νὰ προσφέρητε εἰς τὸ παιδαγωγικὸν αὐτοῦ ἔργον τὴν πολύτιμον ὑμῶν ἀρωγὴν, νὰ διαθέσητε ὑπὲρ αὐτοῦ ὅλα τὰ πλεονεκτήματα τῆς κοινωνικῆς ὑμῶν περιωπῆς καὶ τῆς πεφωτισμένης ὑμῶν

κοινωνικῆς πείρας, ἐτοιμούς να ὑψώσῃτε ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν φωνὴν τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ δικαίου, να ἀπομάξῃτε ἐν δάκρυ, να στηρίζῃτε τὸ κλονούμενον ἠθικὸν σθένος διὰ τοῦ θάλπου τῆς εὐεργετικῆς πνοῆς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς στοργῆς ὑμῶν. Ἀπέναντι ὄλων τούτων ὑπάρχει ἀρκοῦντως ἐκφραστικὴ εὐγνωμοσύνης ἐκδήλωσις;

»Καὶ ἤδη ὁ ἐγκάρδιος ἡμῶν χαιρετισμὸς πρὸς ὑμᾶς, ὃ φιλτατοῦ τοῦ Ζαππείου θυγατέρες. Πόσον εὐτυχῆς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἣτις συνήθροισεν ἡμᾶς ὑπὸ τὴν στέγην τοῦ ἀγαπητοῦ Ζαππείου, ὅπως σφίξωμεν ἀλλήλων τὰς χεῖρας καὶ ἐνώσωμεν τὰς εὐχὰς καὶ τοὺς ἐκ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων παλμοὺς τῆς καρδίας ἡμῶν!

»Ἦδη ἀπὸ πολλοῦ, νεαραί, πλήρεις ἐλπίδων καὶ ὀνείρων ὑπάρξετε, καταλιποῦσαι τὰ ἐδώλια τοῦ Ζαππείου, ἐπανέρχεσθε σήμερον πισταὶ εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ παραδόσεις αὐτοῦ, αἱ μὲν σεμναὶ νεάνιδες, αἱ δὲ διακεκριμέναι δέσποιναι, πρότυπα ἀγαστὰ συζύγων καὶ μητέρων, αἱ δὲ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς κατελθούσαι μετ' ἐνθέου ζήλου τὸ ἀνθρωπιστικὸν καὶ ἔθνικὸν ἔργον τοῦ Ζαππείου συνεχίζουσαι. Ἐπανέρχεσθε, ὅπως κατὰ τὴν εὐσημον ταύτην ἡμέραν ἀποιτίσῃτε τὸν φόρον τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς ἐκείνην. ἥς ποτε οἱ ὀφθαλμοὶ εἰσδύοντες μακρὰν, πολὺ μακρὰν, εἰς τὰ βάθη τοῦ μέλλοντος, ἐζήτουν ν' ἀποκαλύψωσι τὸ μυστήριον, δι' οὗ κάλλιον θὰ διέπλαττεν ὑμᾶς πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ μέλλοντος τούτου, ἀξίας ὑμῶν αὐτῶν, ἀξίας τῶν πόθων τοῦ ἀειμνήστου τοῦ Ζαππείου ἴδρυτοῦ, ἀξίας θυ-

γατέρας τῆς πατρίδος. Ἐπανέρχεσθε, ἀγαπηταὶ φίλοι, ὅπως προσδώσῃτε τὸ ἄρωμα καὶ τὴν ποίησιν εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ἥς ὑμεῖς κυρίως ἐκφράζετε τὸν λόγον, διότι δι' ὑμῶν ἀποκαλύπτεται τὸ ἔργον τοῦ Ζαππείου, ὑμεῖς ἀποτελεῖτε τὴν ζῶσαν εἰκόνα τῶν ἀρχῶν καὶ διδαγμάτων αὐτοῦ, ὑμεῖς εἶθε οἱ ἀδάμαντες τοῦ στέμματος αὐτοῦ, ὑμεῖς τὰ ὠραιότερα ἐμβλήματα τῶν εὐγενῶν τίτλων ἐκείνης, ἣτις μετ' ἀληθοῦς ὑπερηφανείας ἐπιδεικνύουσα σήμερον ὑμᾶς ἀποκαλεῖ πνευματικῆς τῆς θυγατέρας.

»Καὶ πάντες καὶ πᾶσαι συνήλθομεν, ἀγαπητὴ φίλη, ὅπως συνορτάσωμεν τὸ αἴσιον γεγονός μιᾶς εἰκοσιπενταετοῦς παιδευτικῆς καὶ μορφωτικῆς ἐργασίας, ἥς ὑμεῖς ἐγένεσθε ἡ ψυχὴ καὶ ἡ κυριώτερα κινητήριος δύναμις. Ὅ,τι κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἀπὸ ἐκπαιδευτικῆς ἀπόψεως συνετελέσθη, ἐὰν τὸ Ζάππειον κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἐγένετο τὸ μορφωτήριον, ἐξ οὗ κατὰ δεκάδας κατ' ἔτος ἀπελύοντο κόραι ἀρτίως μεμορφωμέναι, πολῦτιμοὶ παράγοντες εἰς τὴν καινῶν καὶ τὴν πατρίδα, ἐὰν τὸ Ζάππειον ἐγένετο ἡ ἀληθὴς ἐστία καὶ ὁ μοχλὸς πάσης τῆς ἐν Ἀνατολῇ παιδευτικῆς κινήσεως διὰ τῆς ὑμετέρας ἀδιαπτώτου μερίμνης καὶ φιλοστόργου χειραγωγίας, ἄλλοις ἀπόκειται νὰ κρίνωσιν. Ἄλλ' ἐπιτραπήτω μοι μίαν μόνον νὰ ὑπεγείρω πτυχὴν, ἣτις καλύπτει τὸ εὐγενέστερον καὶ ὑψηλότερον, ἀλλὰ καὶ δυσχερέστερον μέρος τοῦ ἔργου τοῦ ἀληθοῦς παιδαγωγοῦ, τὴν ἀφοσίωσιν δηλ. ἐν τῇ διευθύνσει τοῦ ἀγαπητοῦ ὑμῶν Ζαππείου, τὴν ἀφοσίωσιν τὴν ἀπόλυ-

τον, πρὸ τῆς ὁποίας λησμονεῖται τελείως τὸ ἔγώ, πρὸ τῆς ὁποίας σιγᾶ πᾶσα ἄλλη ἀτομικὴ καὶ βιοτικὴ μέριμνα, ὅπως ἀφοσιωθῆ τις εἰς μίαν. Ἡ προαγωγή καὶ ἀνύψωσις τοῦ Ζαππείου εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῷ περιωπὴν ὑπῆρξε τὸ μόνον ἀντικείμενον τῆς ἀφοσιώσεως ὑμῶν, τὸ ἀκοίμητον ὑμῶν μέλημα, τὸ ὠραῖον καὶ φωτεινὸν Ἰδεῶδες, τὸ ὁποῖον ἀνερρίπιζε πάντοτε τὸν ἱερὸν ὑμῶν ἐνθουσιασμόν, πρὸς ὃ κατηυθύνοντο πᾶσαι ὑμῶν αἱ ἐνέργειαι, οἱ ἱερώτεροι ὑμῶν πόθοι. Ὑπῆρξεν ἡ θρησκεία, ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς ὁποίας εὐρέθητε πάντοτε πρόθυμος νὰ προσφέρητε τὴν βαρυτέραν θυσίαν, πρὸς ἣν ἀπηυθύνετο ἡ θερμότερα λατρεία, ἡ ἐγκαρδιωτέρα ὑμῶν προσευχή.

»Καὶ ὑπῆρξεν ὁ μακρὸς οὗτος χρόνος ἄμοιρος δυσχερειῶν καὶ ἀπογοητεύσεων; Ἀλλοίμονον, εἴαν πρὸς στιγμὴν μόνον ἤθελε λείψῃ τὸ ἀδέκαστον κριτήριον τῆς ἐνδομύχου φωνῆς! Διότι τίς δύναται ν' ἀναγνώσῃ τὸ ἄφωνον δράμα, τὸ ὁποῖον διαδραματίζεται ἐν τῇ ψυχῇ ἐκείνου, ὅστις ἐκλήθη νὰ ἱκανοποιήσῃ τοσοῦτον πλῆθος ἰδεῶν καὶ ἀξιώσεων; Ἄλλ' ἔσχετε πάντοτε ἀδιάσειστον τὴν ἐμμονὴν εἰς τὸ καθῆκον καὶ ἀκλόνητον τὴν πίστιν εἰς τὸ ἔργον ὑμῶν. «Προσεύχεται, ὅταν κανεὶς στὸ ἔργον του πιστεύῃ», καὶ ἡ προσευχὴ τοῦ δικαίου, ἀγαπητὴ φίλη, οὐδέποτε ἀποκρούεται. Ἄλλ' ὁμως δὲν θέλω νὰ προσκρούσω εἰς τὸν ἀληθῶς εὐαγγελικὸν τρόπον τῆς ὑφ' ὑμῶν ἀντιλήψεως καὶ ἐκτελέσεως τοῦ καθήκοντος. Κλίνω τὸ γόνυ καὶ σήμερον πρὸ τοῦ ἀδύτου τῶν ἱερῶν καὶ ἀπαραβιάστων τοῦ

βίου ὑμῶν ἀρχῶν, ὡς καὶ πάντοτε, παρακολουθοῦσα ὑμᾶς ἐν τῷ πολυμερεῖ τῆς διευθύνσεως τοῦ Ζαππείου ἔργου, ἔκλινον αὐτὸ μετὰ θαυμασμοῦ καὶ σεβασμοῦ πρὸ τῆς ἀφανοῦς μετριοφροσύνης, ὑπὸ τὸν πέπλον τῆς ὁποίας ὁπόσα καὶ ὁποῖα ἀφώνως καὶ ἀθορύβως ἐπετελοῦντο, ἐν ᾧ ἐπανελάμβανον κατὰ διάνοιαν τὴν αἰώνιον ἀλήθειαν τῶν στίχων τοῦ ποιητοῦ: «Ποτὲ δὲν ἔρηξε κραυγὴν ὁ Φοῖβος ἀνατέλλων, ἀλλὰ βροντᾶ τὸ σύννεφο καὶ ἡ ματαία φήμη».

ΨΗΦΙΣΜΑ

Συνταχθέν ὑπὸ τοῦ κ. Π. ΠΑΠΑΡΡΟΥΣΗ
ἔχει ὡς ἑξῆς.

Ἄγαθῇ τύχῃ. Προκαθημένου τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας Γερμανοῦ τοῦ Ε΄., ὀλυμπιάδος δὲ τρίτης καὶ ἑβδομηκοστῆς καὶ ἑξακοσιοστῆς ἔτει β΄, ἀνθεστηριῶνος ἰσταμένου, ἐκκλησία γίνεται τῶν ἐταίρων *Εὐθαλίας Ἀδάμ*, ἐν ἧ ὁ προεδρεύων τήνδε τὴν γνώμην λέγει. Ἐπειδὴ *Εὐθαλία Ἀδάμ*, Σιρραία τὸ γένος, διεγένετο ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσιν ὅλους ἐνιαυτοὺς ἡγουμένη τοῦ κατὰ Βόσπορον σεμοῦ τῶν παρθένων τοῦ μεγαθύμου Ζάππα ἰδρύματος, δεδόχθω τιμαῖς ἀξίαις γεραίρειν τὴν γυναῖκα, οἷον εἰκὸς τοὺς τῶν γραμμάτων ἀγαθοὺς ἐργάτας τυγχάνειν. Καὶ εἰκότως πολυγράμματος γὰρ καὶ μεμουςωμένη ἡ γυνὴ χῶραν τεταγμένην ἔχει ἐν τῇ παρ' ἡμῖν ἱστορίᾳ τῆς τῶν παίδων ἀγωγῆς, ἧ καὶ διατελεῖ προσκαρτεροῦσα καὶ διὰ παντὸς σχολάζουσα. Ὁ δὲ μέγιστον πρὸς γὰρ

τῇ τῆς τῶν παίδων ἀγωγῆς ἐπιστήμη πρόσσεστιν αὐτῇ καὶ τὸ χρηστὸν ἦθος, ὥστε καὶ παράδειγμα τοῖς ἄλλοις ἀρετῆς γίγνεσθαι. Ταῦτα μὲν οὗτος εἶπε· τῶν δ' ἐταίρων συνεπαινεσάντων, ἔδοξε τοῖς καθημένοις ἐορτὴν τοὺς ἐταίρους καὶ τὰς ὀμιλητρίδας συνεορτάσαι τῇ *Εὐθαλίᾳ Ἀδάμ* μηνὸς ἐλαφροβλιῶνος τρίτῃ ἐπὶ εἰκάδι. Καὶ συνελθόντας εἰς τὸ Ζάππειον Παρθεναγωγεῖον κατεύξασθαι τε τὰ κράτιστα δοθῆναι τῇ γυναικὶ παρὰ Θεοῦ τοῦ ἀειόντος καὶ παντ' ἐφορῶντος καὶ πάντα δυναμένου καὶ δὴ ἐπὶ μακρὸν εὐθαλῇ εἶναι τό τε σῶμα καὶ τὸν νοῦν, ὥστε καὶ πεντηκονταετηρίδα ἐορτάσαι, συγχαίρειν τε αὐτῇ ἐπὶ τῷ τοσοῦτον χρόνον δεξιῶς κυβερνᾶν τὴν ἐπιτετραμμένην ὀλκάδα, λόγοις τε πολλὰ ἐπαινεῖν καὶ σοφίας ἕνεκα καὶ πάσης ἄλλης ἀρετῆς, τὰς τε χάριτας ἀποδιδόναι, ἀνθ' ὧν μάλα πολλὰ διαπεπόνηκεν ἐν τῷ βελτίους ποιεῖν θυγατέρας Ἑλλήνων. Τοῦτο μὲν ἡμῖν τὸ ψήφισμα.

ΕΤΑΙΡΟΙ

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑΙ

(ἔπονται ὑπογραφαί)

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

τοῦ κ. ΣΤ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑ

Ἐκτός τοῦ προγράμματος εἶναι ἡ προσφώνησις τοῦ κ. Στ. Βουτυρά, ἀρχαίου μέλους τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ζαπτείου καὶ μόνου ἐπιζώντος ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Συμβούλων κατὰ τὸν διορισμὸν τῆς κ. Ἀδὰμ ὡς διευθυντρίας. Ὁ κ. Βουτυρᾶς εἶπεν ἐξ ὑπογυίου τὰ ἑξῆς.

Πρωτότοκε τοῦ Ζαπτείου θύγατερ καὶ ἀξία αὐτοῦ διευθύντρια.

Μόνος ἐγὼ ἐπιζῶν ἐκ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ καλέσαντός σε εἰς τὴν διευθύνσιν τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀγλαοῦ τούτου τεμένους, ἧς ἡ εὐσημος εἰκοσπενταετηρὶς γηθοσύνας σήμερον ἐορτάζεται, τὰς εὐλογίας τῶν τεθνεώτων ἐκείνων καὶ τὰς εὐχὰς τῶν ἐπιζώντων ἡμῶν προσκομίζων ἐπιστέφω δι' αὐτῶν τὴν κεφαλὴν τῆς κόρης ἅμα καὶ μητρὸς τοῦ Ζαπτείου, ἧτις ἀνήγαγεν αὐτὸ εἰς ἐπίζηλον θέσιν, καθορίσασα καὶ παγιώσασα τὰς ἱεράς καὶ ἐθνικὰς παραδόσεις, ἐν αἷς ἐξέθρεψεν αὐτὴν τὸ ἴδρυμα τοῦτο.

Ἀναπολῶ τὴν ὥραν ταύτην μετὰ συγκινήσεως τὴν ἅμα τῇ ἰδρῦσει τοῦ Ζαπτείου εἰς αὐτὸ εἰσοδόν σου, καθ' ἣν οἱ τε τεθνεώ-

τες καὶ οἱ ἐπιζῶντες σύμβουλοι δι' ἀμέτρου περιεβάλλομεν στοργῆς τὴν ἀπαλὴν τῶν Σερρῶν κορασίδα, οἶονεὶ προσράμενοι, ὅτι ἐμελλέ ποτε ν' ἀποβῆ ὁ στῦλος καὶ τὸ ἐδραῖωμα αὐτοῦ.

Ἐνθυμοῦμαι, ὅτι ὑπὸ τὴν ἀκάματον καὶ τελεσφόρον διαπαιδαγώγησιν καὶ διδασκαλίαν τῆς ἀοιδίμου διευθυντρίας τοῦ Ζαπτείου καὶ τῶν ἀειμνήστων καθηγητῶν σου ἦσο σὺ τὸ ὑπόδειγμα καὶ τὸ καύχημα τῆς σχολῆς ταύτης.

Ἐνθυμοῦμαι, ὅτι αἱ γλαφυραὶ ἐκθέσεις σου καὶ τῶν συμμαθητριῶν σου ὑποβληθεῖσαι εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ὑπουργεῖον τῆς παιδείας ἔπεισαν αὐτὸ ν' ἀνακηρύξῃ τὸ Ζαπτεῖον ὑπέρτερον τοῦ Ἀρσακείου κατὰ τὸν εὐρὸν τῶν μαθημάτων κύκλον.

Ἐνθυμοῦμαι, ὅτι ἀριστοῦχος ἀπεφοίτησας τοῦ Ζαπτείου, τὸ δὲ Διοικ. Συμβούλιον ἔκρινε καὶ δίκαιον καὶ ἀπαραίτητον διὰ τὴν εὐδωσιν αὐτοῦ νὰ πείσῃ τὸν ἀοιδιμον ἰδρυτὴν, ὅπως σε ἀποστείλῃ εἰς Εὐρώπην πρὸς συμπλήρωσιν τῶν παιδαγωγικῶν σου σπουδῶν.

Ἐνθυμοῦμαι τέλος ὅτι πρὸ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτῶν, χηρευσάσης τῆς διευθύνσεως τοῦ μεγάλου τούτου ἰδρύματος καὶ τεθεισῶν ὡς ὑποψηφίων ἄλλων τινῶν, τὸ Δ. Συμβούλιον ἐπέμεινε παρὰ τῷ ἰδρυτῇ, ὅπως προτιμηθῆς σὺ ὡς τέκνον τοῦ Ζαπτείου, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Μακαρίᾳ καὶ εὐλογητῇ ἡ ἐπιμονὴ καὶ ἡ προτίμησις ἐκείνη, δι' ἧς ἀνυψώθη τὸ Ζαπτεῖον, εἰς ἣν σήμερον ἴσταται περιωπὴν.

Εὐλογητὴ ἡ ὥρα ἐκείνη, ἐφ' ἣ σκιρτῶσι τὰ ὀστέα τῶν ἐν τοῖς τάφοις κειμένων συμβούλων, πάλλουσι δ' ἐξ εὐφροσύνης αἱ καρδίαι τῶν ἐπιζώντων ἡμῶν.

Δῶη σοι, ἀγαπητὴ θύγατερ, ὁ μέγας Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ὁ θαυμαστόσας καὶ δοξάσας τὸ ἡμέτερον γένος, ἦν παρέχει εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἀποστόλους ἐξ ὕψους δύναμιν κατ' ἄμφω πρὸς εὐόδωσιν μὲν καὶ εὐκλειαν τοῦ ἰδρύματος, διαπαιδαγώγησιν δὲ καὶ διδασκαλίαν τῆς θηλείας παρ' ἡμῖν νεότητος, ἣτις ἐν σοὶ καὶ τῇ ἐναμίλῳ καὶ ἰσαδέλφῳ σου ὑποδιευθυντρίᾳ ἀποθαυμάζουσα τὰ πρωτότοκα τοῦ Ζαπτείου τέκνα καὶ τὴν περιωπήν, εἰς ἣν ταῦτα δι' ἀρετῆς καὶ παιδείας ἐξίκοιτο, θὰ ποδηγετῆται καὶ θὰ προσπαθῇ τὸ ἀγαστὸν ὑμῶν νὰ ἀκολουθῇ παράδειγμα.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

τοῦ καθηγητοῦ κ. ΗΛ. ΒΑΛΣΑΜΑΚΗ
ἐξ ὀνόματος τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ.

Εὐμενεῖ κελεύσει τῶν φίλων ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ ἐταίρων προσερχόμενος κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην ἡμέραν τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς πρὸ ἑξαμήνου περιπτου συμπληρωθείσης εἰκοσιπενταετίας τῆς ἐν τῷ ἀνθρωπιστικῷ τούτῳ ἰδρύματι διεθύνσεώς σου, ἔλλογιμωτάτῃ φίλῃ κυρίᾳ Ἄδᾶμ, ὅπως ἐξ ὀνόματος σύμπαντος τοῦ ἐν αὐτῷ διδάσκοντος προσωπικοῦ ἀμφοτέρων τῶν φύλων συγχαρῶ σοὶ ἐπὶ τῷ εὐτυχεῖ γεγονότι, ὁμολογῶ ὅτι κατέχομαι ὑπὸ σφοδρᾶς συγκινήσεως μεμιγμένης μετὰ φόβου μήπως δὲν εἶπω ὅσα εἰς τὴν περίστασιν ταύτην εἶνε ὑπὸ τῶν πραγμάτων ἐνδεδειγμένον νὰ λεχθῶσι.

Καὶ εἰκότως· διότι ἐργασθεὶς ἐν τῷ ἀθανάτῳ τούτῳ ἰδρύματι τοῦ μεγάλου Ζάππα κατὰ τὰ πέντε ἔκτα τῆς ἐν αὐτῷ ὑπηρεσίας μου ὑπὸ τὴν λελογισμένην διεύθυνσίν σου δυνατόν νὰ θεωρηθῶ ὡς συνενδιαφερόμενος εἰς τὸ ἔργον σου καὶ κατ' ἀκολουθίαν τούτου νὰ χριθῶ ὡς ἐξάιρων τὸ παιδευτικόν σου ἔργον ἐξ ἀμέσου ἐνδιαφέροντος. Ἐν τοιαύτῃ πιθανῇ περιπτώσει ἡ εὐμενὴς κρίσις μου οὐδεμίαν θὰ εἶχε πραγματικὴν ἀξίαν καὶ διὰ τοῦτο, καίπερ ἄκων καὶ μὴ βουλόμενος,

θὰ περιορίσω σημαντικῶς τὸ θέμα τοῦ λόγου μου, ἀποκλείων ἀσθηρῶς ἀπ' αὐτοῦ πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς συνήθεις παρερμηνείας, ἀφοῦ ἄλλως αὐτὸ τοῦτο τὸ γεγονός τῆς ἐπὶ εἴκοσι πέντε συναπτὰ ἔτη διευθύνσεως τοῦ ἰδρύματος τούτου ὑπὸ σοῦ καὶ τῆς ἀκμῆς, εἰς ἣν τοῦτο εὐρίσκεται, ἔτι δὲ καὶ ἡ ἀθρόα προσέλευσις τῶν πνευματικῶν σου τέκνων κατὰ τὸν πανηγυρισμὸν τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος σου εἶνε πλέον ἢ ἄμεσοι ἀποδείξεις τῆς γονίμου ἐργασίας, ἣτις ἐτελέσθη ἐν αὐτῷ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, ἡγουμένης σοῦ. Ἄλλ' ἔάν, ὡς ἀνωτέρω ἐδήλωσα, θὰ ἀπόσχω σκοπίμως τῆς ἐξάρσεως τοῦ παιδευτικοῦ σου ἐν τῷ Ζαπείῳ ἔργου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ὀλόκληρον τὸν βίον σου ἀγογγύστως ἀφιέρωσας, ἀδυνατῶ ἐν τούτοις νὰ πράξω τὸ αὐτὸ προκειμένου περὶ ἄλλοτρίας ὄπως τῆς ἐκπαιδευτικῆς δράσεώς σου, δράσεως καθαρῶς διοικητικῆς, τὴν ὁποίαν σὺ μὲν βεβαίως ἐν τῇ μετριοφροσύνῃ σου προσεπάθησας νὰ κρύψῃς εἰς τὰ βάθη τῆς μνήμης σου, ἀλλ' εἰς τὸ Ζαπείον οὐδέποτε ἐπιτρέπεται νὰ λησμονήσῃ... Σὲ βλέπω συνοφρουμένην καὶ προσατενίζουσάν με μετὰ σοβαρότητος καὶ οἰονεὶ ἐπιπλήττουσάν με διὰ τοῦ ἀσθηροῦ σου βλέμματος· ἀλλ' αἱ ἐνδείξεις αὗται τῆς σιωπηλῆς ἐκ μέρους σου ἀποδοκιμασίας τοῦ ἐγχειρήματός μου κατ' οὐδὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ μετατρέψωσι τὴν ἀκλόνητον ἀπόφασίν μου. Θὰ ὑπομνήσω γεγυρότα πρὸ εἰκοσαετίας περὶ σου λαβόντα χώραν, γεγονότα ἀνυψώσαντά σε ἐν τῇ συνειδήσει τῶν ἀμερολήπτως κρι-

νόντων εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ προσφίλου Ζαπείου τελεσφόρως ἐργασθέντων. Ἴσως δὲν εἶνε παράτολμον, ἐὰν εἶπω ὅτι ἡ τότε τολμηρὰ ἐπέμβασίς σου ἔσωσε τὸ Ζαπείον· ἄς κρίνωσι περὶ τούτου οἱ τὴν ἐπίλεκτον ταύτην ὁμήγουριν ἀποτελοῦντες, ἀφοῦ σὺ μετὰ δυσφορίας εὐνοήτου φαίνεσαι ἀποκρούουσα τὴν ὑπόμνησίν μου.

Λοιπὸν, Σεβασμιώτατε καὶ λοιπὴ εὐγενὴς ὁμήγουρι, τῷ 1893 ἡ οικονομικὴ κατάστασις τοῦ Ζαπείου ἦτο τοιαύτη, ὥστε νὰ θεωρηθῆται ἡ περαιτέρω λειτουργία αὐτοῦ οὐχὶ ἀπλῶς προβληματικὴ, ἀλλὰ καὶ ἄντικρυς ἀδύνατος. Ἐλλείμματα ἰλιγγιώδη, προϋπολογισμοὶ καὶ ἀπολογισμοὶ καταπληκτικῶς ἑτεροβαρεῖς, φοβερὰ χρεῖα ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Ζαπείου, ἑνδεκάμηνος ὄλη καθυστέρησις τῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ, ἔλλειψις πάσης οικονομικῆς πιστώσεως, ἀπειλαὶ δικαστικῆς καταδιώξεως ἐκ μέρους τῶν ἀνυπομονούντων πιστωτῶν αὐτοῦ, τοιαύτη ἐν ἀσθενεστάταις γραμμαῖς ἡ οικονομικὴ τοῦ Ζαπείου κατάστασις ἀρχομένον τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1893—1894, κατάστασις τρέπουσα εἰς ἠτιολογημένην φυγὴν τοὺς πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἀποχωρούντων μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐλεγχομένους νέους Συμβούλους καὶ παρέχουσα εἰς τοὺς καλοθελητὰς ἀφορμὴν, ὅπως κροκοδείλια δάκρυα χέοντες ἐπὶ τῇ κατ' αὐτοὺς ἐπικειμένην ἀναστολῇ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ζαπείου ὑποβάλλωσι διὰ τοῦ τύπου ἢ καὶ ἐν δημοσίαις συζητήσεσι προτάσεις καὶ γνώμας περὶ τοῦ μέλλοντος νὰ ἀντικαταστήσῃ τοῦτο νέου ἐκπαιδευτικοῦ

ιδρύματος. Οὕτω τὸ ὠραῖον ὄνειρον τοῦ Ζάππα ἐθεωρεῖτο τότε ὡς ὀλοσχερῶς διαλυθὲν καὶ οἱ κληροὶ τῆς διανομῆς τῶν ἱματίων τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἔργου ἦσαν ἤδη ἔτοιμοι...

Μικροῦ δεῖν καὶ θὰ ἐπραγματοποιεῖτο ὁ μῦθος οὗτος πόθος τῶν φαινομενικῶς ἐποδυρομένων ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ταύτῃ συμφορᾷ καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ μεγάλου Ζάππα θὰ ἐποτιζέτο καὶ ἐν αὐτῷ τῷ τάφῳ τὸ πικρότατον ποτήριον τῆς ἀπογοητεύσεως ἐπὶ τῇ ἀποσβέσει τοῦ γλυκυτάτου τῶν πόθων αὐτοῦ. Ἄλλ' ἄλλως ἔδοξε τῇ θεῖᾳ Προνοίᾳ. Ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ χώρῳ, ἐν αὐτῷ τῷ Ζαπτεῖῳ, νεαρὰ πλὴν ἔμπλεως ἐσωτερικῆς δυνάμεως καὶ σθένους, ἐνθουσιώδης ἰέρεια τοῦ τεμένου τῶν Μουσῶν, ἐκράτει διὰ τῆς στιβαρᾶς ἐν τῇ λεπτοφυΐᾳ αὐτῆς χειρὸς τοὺς οἴακας τῆς πνευματικῆς ταύτης ὀλκάδος ἢ σήμερον ἑορτάζουσα. Ἀποφοιτήσασα τῷ 1879 ἐν τῇ πρώτῃ τότε ἀπολυθείσῃ ἀπὸ τῆς Σχολῆς τάξει καὶ διὰ τοῦτο καὶ **πρωτότοκος** θυγάτηρ τοῦ Ζαπτείου ἀποκληθεῖσα, διδάξασα ἐν αὐτῷ ὡς ἀπλῆ διδασκάλισσα μετὰ τὰς ἐν Εὐρώπῃ παιδαγωγικὰς σπουδὰς αὐτῆς ἀπὸ τοῦ 1883, διορισθεῖσα ὑποδιευθύντρια αὐτοῦ τῷ 1885 καὶ ἀνυψωθεῖσα εἰς τὴν θέσιν τῆς πρώτης οἰακοστροφου τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τοῦ Ζαπτείου σκάφους τῷ 1888, ἐξελέγη ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας ὡς τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς πρὸς σωτηρίαν τῆς δεινῶς κλυδωνιζομένης ὀλκάδος. Καὶ τὸ ἔσωσεν.

Ἄνελαβε μετ' ἀξιοθουμάστου θάρρους καὶ αὐτὴν τὴν οικονομικὴν διαχείρισιν αὐτοῦ. Εἰργάσθη ὡς γίγας, ἐπάλαισεν ὡς προταθλη-

τῆς, ὑπέμεινεν ἀγογγύστως τὰ πάντα, ἠγρῦ-
πνησεν ὄπως δέον ν' ἀγρυπνῶσιν ἐκείνοι,
«οἷς λαοὶ τ' ἐπιτετράφεται καὶ τόσα μέμηλεν»,
ἐταλαιπωρήθη, ἀλλ' ἐν τέλει ἐνίκησε νίκην
περιφανῆ. Εἶδε τότε μετὰ τοῦ ἔξ ὀφφικίου
διορισθέντος προσωρινοῦ Διοικητικοῦ Συμ-
βουλίου ἐκ τῶν Σεβασμιωτάτων μητροπολι-
τῶν Ἀγίων Ἰωαννίνων Γρηγορίου, νῦν δὲ
Ἀγίου Ἡρακλείας, τοῦ πρὸ ἐτῶν εἰς Κύριον
ἀποδημήσαντος Μηθύμνης Γλυκᾶ καὶ τοῦ
αἰμνήστου καθηγητοῦ τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχο-
λῆς Εὐαγγέλου Ἀμαξοπούλου, Συμβουλίου,
ὅπερ ὁμολογουμένως περιέβαλεν αὐτὴν διὰ
τῆς ἀμερίστου αὐτοῦ στοργῆς καὶ ἐμπιστοσύ-
νης, εἶδε, λέγω, τὸ προσφιλέστατον αὐτῇ
Ζάππειον ὄλον ἐν ἀναδύον καὶ ἐπιπλέον ἐπὶ
τῶν ἀπειλούντων νὰ καταποντίσωσιν αὐτὸ
μαινομένων κυμάτων, παλαῖον νικηφόρος
πρὸς ταῦτα ἐκ τοῦ συστάδην, παρακάμπτον
τοὺς ἀφροστεφεῖς σκοπέλους, τοὺς ἀποκρύ-
πτοντας μεθ' ὑποχθονίου δεξιότητος τὴν εἴσο-
δον τοῦ σωτηρίου λιμένος καὶ τέλος μετὰ διε-
τῇ ὄλον ἀγῶνα, τοῦ ὁποίου τὸ μεγαλεῖον
μόνον οἱ ἐκ τοῦ πλησίον παρακολουθήσαντες
τὴν πρωτοφανῆ ταύτην πάλην δύναται νὰ
ἐκτιμήσωσι δεόντως, τῷ 1895, ὅτε καὶ ἐθεώ-
ρησε λήξασαν τὴν πρόσθετον διοικητικὴν
θητεῖαν αὐτῆς, ὠδήγησε τὴν τέως ἐγκαταλε-
λειμμένην εἰς τὴν τύχην αὐτῆς παιδευτικὴν
ὀλκάδα εἰς τὸν λιμένα τῆς σωτηρίας. Τὸ οἰκο-
νομικὸν ἰσοζύγιον τοῦ Ζαπτείου εἶχεν ἐπι-
τευχθῆ.

Ὡ, σὲ ἐνθυμοῦμαι πάντοτε, ἔλλογιμωτάτη
φίλη κυρία διευθύντρια, ἐν τῷ ἔργῳ. Οὐδέ-

ποτε θὰ λησμονήσω τὸ ζωηρὸν καὶ φωτοβό-
λον σου βλέμμα, βλέμμα ἐκπροσωποῦν τὸ
ἀκατάβλητον ἐνδόμυχον θάρρος σου καὶ τὴν
βαθειᾶν αὐτοπεποιθήσιν σου ἐπὶ τὴν ἐπιτυ-
χίαν τοῦ ἀναληφθέντος ἀγῶνος. Οὐδ' ἐπὶ
στιγμὴν ἐδειλίασας, οὐδὲ ἠνείχεςο κἂν νὰ
τεθῆ ὑπὸ οἰουδήτινος ἐν ἀμφιβόλῳ τὸ δυνα-
τὸν τῆς πραγματοποιήσεως τῆς πεποιθήσεώς
σου ὅτι «τὸ Ζάππειον προώρισται νὰ ζῆσῃ
καὶ θὰ ζῆσῃ». Ἡ ἀκράδαντος αὕτη αὐτοπε-
ποιθήσις σου ἐπὶ τὴν ἰσρότητα καὶ τὴν ἀναμ-
φίβολον ἐπιτυχίαν τοῦ μεγάλου ἐγγειρήμα-
τος, πρὸ τοῦ ὁποίου εἶχον δειλιάσει πολλοὶ
κατὰ τε τὴν ἡλικίαν πρεσβύτεροι καὶ τὴν βιο-
τικὴν πείραν ὑπέρτεροι, αὐτοπεποιθήσεις, ἥτις
ἦτο εἶδος ἱεῶς αὐθυποβολῆς, παρέστυρεν, ὡς
εἰκός, τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα. Αἱ τῶς
ἀδρανοῦσαι χεῖρες ἐκινήθησαν, διότι καὶ ὁ
ἐνθουσιασμός εἶνε νόσος μεταδοτικῆ, ὅπως
καὶ ὁ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετος ἀπελπισμός.
Συνέβη δὲ τότε τὸ φαινομενικῶς μόνον παρά-
δοξον τόδε, ὅτι καὶ αὐτοὶ ἔτι οἱ μόλις χθὲς
ἀποφαινόμενοι μετὰ στόμφου περὶ τοῦ ἀδυ-
νάτου τῆς σωτηρίας τοῦ Ζαπλείου, αὐτοὶ
ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐπεδοκίμαζον διαρρηθὴν τοὺς
παραιτουμένους ἐκ τῶν ἐκλεγόμενων νέων
Συμβούλων μετὰ τὴν κατὰ τὸ φαινόμενον αὐ-
στηρῶς λογικὴν φράσιν, «ἔχουν δίκαιον νὰ
μὴ θέλουν νὰ εἶνε αὐτοὶ οἱ νεκροθάπται τοῦ
Ζαπλείου», ἐζήτησαν ἤδη νὰ τεθῶσι παρὰ τὸ
πλευρόν σου, διαβεβαιοῦντες τοὺς πάντας ὅτι
αὐτοὶ οὐδέποτε εἶχον ἀπελπισθῆ περὶ τοῦ
αἰσίου μελλοντος αὐτοῦ. Τόσον εὐκόλως παρα-
σύρει πρὸς τὰς ἀντιθέσεις τοὺς ἄνευ ψυχικοῦ

ἔρωτος καιροσκόπους ἢ συντελεσθεῖσα ἐπι-
τυχία!

Καὶ ταῦτα μὲν τότε. Σήμερον δέ, ὅποτε
τὴν τότε ὑπόξανθον κόμην σου ἔσπευσεν ὁ
χρόνος νὰ βάλῃ, προῶρως κἄπως, διὰ τοῦ
ἀγνωτάτου τῶν χρωμάτων αὐτοῦ, καὶ τὸ
ἄλλοιε σπινθηροβολοῦν βλέμμα ἀντικατέ-
στησε τὸ γαληνιαῖον καὶ ἥρεμον φῶς, ὅπερ
ἐκλύεται ἀπὸ τῆς πεφωτισμένης διανοίας καὶ
τῆς ἀσπίλου καρδίας σου, σήμερον, κατὰ τὴν
ἐπισημοτάτην ταύτην στιγμὴν, ἐπίτρεψον εἰς
ἐμὲ τὸν ἐκπροσωποῦντα τὴν γνώμην καὶ τὰ
συναισθήματα σύμπαντος τοῦ διδάσκοντος
προσωπικοῦ τοῦ Ζαπλείου, εἰς ἐμὲ τὸν εὐτυ-
χήσαντα νὰ παρακολουθῆσω τὴν ἐν αὐτῷ
δρασίαν σου ἀπ' αὐτῶν τῶν πρωτολείων σου,
ἐπίτρεψόν μοι, λέγω, τὸ μὲν νὰ ζητήσω τὴν
συγγνώμην σου, ἐὰν ἐνόμισα καθῆκον ἐπι-
βαλλόμενόν μοι ν' ἀνασύρω ἐν μέρει τὸν
βαρὺν πέπλον τὸν ἀποκρύπτοντα τὴν ἐν τῷ
ἀπωτέρῳ παρελθόντι εὐεργετικῇν δρασίαν σου,
προσβάλλον οὕτως ἀκουσίως τὴν ἐγνωσμέ-
νην μετριοφροσύνην σου, τὸ δὲ νὰ εὐχηθῶ
ἀπὸ βάθους ψυχῆς ὑπὲρ τῆς ἐπὶ μακροῦς ἔτι
ἐνιαυτοῦς παραμονῆς σου ἐν τῇ δεξιᾷ οἰακο-
στροφίᾳ τοῦ εὐπλοῦντος νῦν σκάφους τοῦ
Ζαπλείου, ὅπερ ἐγνώρισε πάντοτε νὰ γεραίρῃ
καὶ νὰ τιμᾷ προσηκόντως τοὺς ἀληθεῖς καὶ
εὐσυνειδήτους σκαπανεῖς τοῦ πνεύματος καὶ
τῆς καρδίας.

Εἶθε νὰ ζήσης ἐπὶ μήκιστον συνεχίζουσα
τὸ πολύτιμον ἀνθρωπιστικὸν ἔργον σου!

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

κ. ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΑΛΕΞΙΑΔΟΥ

ἐξ ὀνόματος τῆς Κοσμητείας τοῦ Ζαπτείου.

Ἡ ἀξιότιμος Κοσμητεία ἀναθέτουσά μοι τὴν ἡδυτάτην ἐντολὴν τῆς ἐκφράσεως τῶν αἰσθημάτων αὐτῆς τῇ ἐπαξίως ἰθυνοῦση τὸ σεμνοπρεπὲς τοῦτο τῶν Ζαπτιδῶν σκάφος ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι αὐτῆς οὐδόλως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν τε ἔλλειψιν τῆς ρητορικῆς μου δεινότητος καὶ τὴν ἐλαχίστην μου ἱκανότητα, ὅπως ἀνέλθω εἰς τὸ πρέπον ὕψος πρὸς ἐξύμνησιν τῶν ἀρετῶν τῆς ἐν τῷ καθήκοντι διαπρεψάσης καὶ ἐν τῇ φιλῆ ἡμῶν ἐξεχούσης κ. Εὐθαλίας Ἀδάμ. Ζητῶ ἐπὶ τούτῳ συγγνώμην, καίτοι ἐνδομύχως χαίρουσα, διότι ἡ καρδία μου πλήρης θαυμασμοῦ καὶ φίλτρον πρὸς τὴν ἐπαξίως διευθύνουσαν τὸ ἱερὸν τοῦτο καθίδρυμα δυάδα, δράττεται τῆς εὐκαιρίας, ὅπως καὶ διαπρυσίως διὰ τῶν χειλέων μου ἐκφράσῃ τὰ αἰσθήματα ταῦτα καὶ μὲ ὄλην τὴν εἰλικρίνειαν προσκαλέσῃ τὸ σεβαστὸν ἀκροατήριον νὰ ἀποδώσῃ αὐτῇ τὸ αὐτὸ φίλτρον, τὸν αὐτὸν θαυμασμόν.

Ἀναλογιζόμενος τις τοὺς ἀκαμάτους μό-

χθους, οὓς πᾶσα μήτηρ καταβάλλει πρὸς ἐκπαίδευσιν καὶ ἀνατροφὴν τῶν τέκνων αὐτῆς, τὸς ἀπείρους συγκινήσεις, ἃς αὕτη δοκιμάζει καὶ τὰς εὐθύνas, ἃς ἐν τῷ στενῷ αὐτῆς οἰκογενειακῷ κύκλῳ ἀναδέχεται, ἐκπλήσεται πρὸ τοῦ μεγέθους τῶν μόχθων, τῶν συγκινήσεων καὶ τῆς εὐθύνης τῶν ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἑτῶν ἀναλοβουσῶν τὰ καθήκοντα ὑπερτετρακοσίων τέκνων μητέρων, ἐμφορουμένων δὲ οὐχὶ ὑπὸ, οὕτως εἰπεῖν, ἐμφύτου ἀφοσιώσεως γονέων πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν, ἀλλὰ ὑπὸ τῆς καθαρᾶς αὐταπαρηγήσεως ἐν τῇ εὐσυνειδήτῳ ἐξασκήσει ἱεροῦ κοινωνικοῦ καθήκοντος, δαψιλεύουσαι τὰς νοουθεσίας καὶ φροντίδας αὐτῶν, πλήρεις ἀφοσιώσεως, πάντοτε ταπειναὶ καὶ πρόθυμοι εἰς πάντα καὶ πρὸ τοῦ μεγαλείου τοῦ ἔργου αὐτῶν ἐπιζητοῦσαι τὴν ἀμοιβὴν ἐν τῇ μελλούσῃ εὐτυχίᾳ καὶ τῇ ἐπιζομένη εὐγνωμοσύνῃ τοῦ ἐμπιστευθέντος αὐταῖς πληρώματος.

Καὶ οὕτω, φιλιτάτη Κυρία Ἀδάμ, στηρίξουσα τὸν στιβαρὸν ὕμῶν βραχίονα ἐπὶ τῆς ἐπίσης πρωταγωνιστούσης Κυρίας Στρούβαλη καὶ ἐπὶ τοῦ προθύμως καὶ μετὰ ζήλου συμπράττοντος ἀξιεπαίνου ὕμῶν ἐπιτελείου, ἀναπτύσσετε ἐν ταῖς τρυφεραῖς ψυχαῖς τῶν ἐμπιστευθεισῶν ὑμῖν ὑπάρξεων τὴν σταθερὰν ἐλπίδα τῆς εὐτυχίας διὰ τῆς ἀρετῆς, τῆς εὐημερίας διὰ τοῦ καμάτου, τῆς ἀμοιβῆς διὰ τῆς θελκτικῆς ἀπολαύσεως, ἣν παρέχει ἡ ἐκπλήρωσις καλῶς ἐννοουμένου καθήκοντος. Τὸ ἴνδαγμα ὕμῶν θὰ μείνῃ ἀνεξίτηλον ἐν ταῖς καρδίαις τῶν εὐγνωμόνων μαθητριῶν Σας, ὡς ἔμεινεν ἤδη ἐν ταῖς καρδίαις τῶν

μητέρων αὐτῶν καὶ ὡς προθύμως σήμερον ἡμεῖς αἱ ἐκ τοῦ πλησίον τὴν ἀξιοθαύμαστον ἡμῶν δρᾶσιν ἐπιβλέπουσαι σᾶς ἀπονέμομεν τὰς ἀπεριορίστους ἡμῶν εὐχαριστίας καὶ τὸν παμψηφεὶ ἡμῖν ὀφειλόμενον ἔπαινον.

Οὐδὲν βεβαίως τὸ τέλειον ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, πλὴν ἡ πρόοδος βαδίζει γιγαντιαίοις βήμασιν, ὅταν καθοδηγῆται ὑπὸ χειρὸς ἐργάτου εἰς αὐτὴν ἀτενίζοντος μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι «τάχ' αὐριον ἔσεται ἄμεινον».

Τῇ Κοσμητείᾳ τριπλοῦν νῦν ἔτι ὑπολείπεται καθήκον, νὰ ἐκφράσῃ δηλαδὴ μίαν εὐχὴν, ὅπως ἡ θεία πρόνοια ἀξιῶσῃ τὴν ἐλλογίμον Κυρίαν Ἀδὰμ νὰ ἐορτάσῃ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας καὶ τὴν πεντηκονταετηρίδα αὐτῆς πρὸς δόξαν τῆς ἰδίας, τῶν ἐμπιστευθεισῶν αὐτῇ κορασιδῶν, μελλουσῶν μητέρων, καὶ ὠφέλειαν τοῦ ἔθνους ἡμῶν· μίαν εὐχαριστίαν πρὸς τοὺς ἀθρόως σπεύσαντας νὰ τιμήσωσι τὴν ἐορτὴν ταύτην καὶ πάντας τοὺς ἐπιδείξαντας, ὅτι διατηροῦσιν ἀκμαῖον τὸ πρὸς τὸ Ζάππειον ἐνδιαφέρον καὶ πολλὴν τὴν ἀγάπην· καὶ τέλος μίαν δέξῃσιν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ γενναίου ἱδρυτοῦ τοῦ ἱεροῦ τούτου καθιδρύματος Κωνσταντίνου Ζάππα, οὗ ἡ μνήμη ἔσεται αἰωνία!

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

τῆς κ. Ε. Χ. ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ἐξ ὀνόματος τῶν ἀρχαίων μαθητιῶν.

Τὸ Ἐθνικὸν Ζάππειον, τὸ σεμνὸν τοῦτο ἱδρυμα τοῦ ἀοιδίμου καὶ μεγαλόφρονος Κωνσταντίνου τοῦ Ζάππα, δὲν τελεῖ σήμερον συνήθη σχολικὴν ἐορτήν.

Αἱ εὐγνώμονες Ζαππίδες ἐν ἐκδηλώσει ἀληθοῦς χαρᾶς σεμνοπρεπῶς καὶ πανδήμως ἐορτάζομεν τὴν ἐπισφράγισιν τῆς εἰκοσιπενταετοῦς εὐδοκίμου διευθύνσεως τῆς ἐλλογίμου κ. Εὐθαλίας Ἀδὰμ, ἡμῶν δὲ σεβαστῆς καὶ πεφλημένης πνευματικῆς μητρὸς.

Εἶναι βέβαιον, ὅτι θὰ προσκρούσωμεν εἰς τὴν ἐγνωσμένην μετριοφροσύνην τῆς προσφιλοῦς τοῦ Ζαππείου Διευθυντρίας, ἐν τούτοις δὲν ἀντέσχομεν εἰς τὴν φωνὴν τῆς καρδίας μας ὅπως, ἱερὸν ἐπιτελοῦσαι καθήκον, συνέλθωμεν καὶ συνορτάσωμεν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, τῆς ὁποίας ἡ ἀνάμνησις θὰ μελετῆ ἀνεξίτηλος εἰς τὴν ψυχὴν πάντων ὅσοι ἠτύχησαν νὰ προσέλθουν.

Πρὸς τὸ σεβαστὸν πρόσωπον τῆς ἀγαπητῆς τοῦ Ζαππείου διευθυντρίας αἰσθάνονται ἀπειροσσογὴν καὶ εὐγνωμοσύνην *πάσαι αἱ Ζαππίδες*, τόσῳ αἱ μαθητεύουσαι ἤδη, ὅσῳ καὶ αἱ πρὸ πολλοῦ ἐγκαταλείψασαι τὰ μαθητικὰ ἐδώλια καὶ εἰς τὴν βιοτικὴν πάλην ἀπολυθεῖσαι. Πρὸς πάσας ἀνεξαιρέτως ὑπῆρξεν ἀληθῆς μήτηρ ἐνάρετος καὶ φιλόστοργος, ἔγχα-

ράττουσα εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῶν μετὰ μητρικῆς ὄντως στοργῆς καὶ μερίμνης τὴν ἀρετὴν, τὴν ὁποῖαν ἡ Ἰδία καθ' ὄλον τὸν βίον αὐτῆς ἔνασκει.

Τὸ Ζάππειον ὀφείλει εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν προσφιλῆ πρωτότοκον αὐτοῦ θυγατέρα, τὴν ἀγαπήσασαν καὶ τιμήσασαν αὐτό. Ὄφείλει εὐγνωμοσύνην εἰς αὐτήν, ἡ ὁποία διὰ τῆς εὐρείας αὐτῆς μορφώσεως, τῆς μακρᾶς παιδαγωγικῆς τῆς πείρας καὶ τοῦ ἑναρέτου αὐτῆς βίου, ἀνέδειξε τὸ Ζάππειον καὶ κατέστησε τὸ ἀνώτερον φυτώριον τῆς σπουδαζούσης θηλείας νεότητος.

Γενομένη δὲ μεγάλη παιδαγωγὸς καὶ διδάσκαλος τῶν Ἑλληνίδων μαθητριῶν, τὰς ὁποίας ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν ὀλόκληρον χειροραγοῦν, ἑλληνοπρεπῶς δὲ διαπλάττει καὶ μορφώνει ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τούτῳ τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς πνευματικῆς μορφώσεως, ἀπέκτησεν ἰσχυρὰ καὶ ἀνεξίτηλα δικαιώματα ἐπὶ τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ Γένους.

Σεβιστὴ καὶ προσφιλὴς τοῦ ἀγαπητοῦ Ζαππείου Διευθύντρια, σήμερον δι' ἐμοῦ, ἀδεξίας λογοπλόκου, αἱ Ζαππίδες, τὰ προσφιλῆ ὑμῶν τέκνα, τὰ ὁποία ἐπὶ εἴκοσι καὶ πέντε ἔτων περιόδους ἐγαλουρήσατε μὲ τὰ ἱερὰ νάματα τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἀρετῆς, ἐκφράζουσιν ὑμῖν τὰ θερμότερα αὐτῶν συγχαρητήρια.

Αἱ Ζαππίδες, προσφέρουσαι ὑμῖν ἐλαχίστην ἀνάμνησιν τῆς εὐσήμεου ταύτης ἡμέρας, εὐχονται ὅπως ἐπὶ μακρὰν ἀκόμῃ σειρὰν ἔτων ὑγίης καὶ ἀκαταπόνητος ἐν τῇ ἐπιτελέσει τοῦ μεγάλου ἔθνικοῦ ὑμῶν ἔργου ἐξακολουθήτε μοχθοῦσα τὸν εὐγενῆ καὶ κοινωφελῆ ἀγῶνα τῆς μορφώσεως τοῦ πνεύματος, τῆς καρδίας καὶ τοῦ ἥθους τῶν Ἑλληνίδων.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

τῆς μαθητρίας δος Ρ. ΒΟΥΡΓΑΖΛΗ

ἔξ ὀνόματος τῶν νῦν μαθητριῶν τοῦ Ζαππείου.

Τελευταῖα προσερχόμεθα μετὰ καρδίας παλλούσης ὑπὸ χαρᾶς καὶ συγκινήσεως τὰ εἰσέτι ἐν τοῖς μητρικοῖς κόλποις Σου γαλουχούμενα πνευματικὰ τέκνα, ὅπως συμπανηγυρίσωμεν τὴν μεγάλην ταύτην καὶ εὐφρόσυνον ἑορτὴν τῆς εἰκοσιπενταετοῦς διευθύνσεως Σου. Εἰς ἔμὲ δ' ἔλαχε τὸ τιμητικὸν καθήκον, ὅπως ἔξ ὀνόματος τῶν συμμαθητριῶν μου προσφωνήσω εὐλαβῶς Σέ, τὴν γεραρὰν ἡμῶν πνευματικὴν μητέρα.

Τεῖνον, σεβαστὴ μητὴρ, εὐμενὲς τὸ οὖς Σου πρὸς τὴν ψελλίζουσαν μὲν, ἀλλὰ καθ' ὑπαγόρευσιν τῆς καρδίας λαλοῦσαν γλώσσάν μου. Εἶνε πολὺ δύσκολον τὸ ἀνατεθέν μοι ἔργον· ἀμοιρῶ λέξεων καὶ φράσεων, δεσμεύεται ἡ γλώσσά μου καὶ ἀμχανῶ νὰ ἐκφράσω τὴν κατακλύζουσαν τὴν καρδίαν ἡμῶν ἄδολον χαρὰν ἐπὶ τῇ εὐσήμεῳ ταύτῃ ἡμέρᾳ. Ἄλλὰ πρὸς τί ἡ εὐγλωττία; Μήπως τὸ βλέμμα τῶν τῶσων μαθητριῶν Σου, τὰς ὁποίας ὡς Ἰδίας θυγατέρας διειπαιδαγώγησας καὶ ἐξεπαίδευσας καὶ εἰς τὰς ὁποίας μετὰ πολλοῦ κόπου τὸ

εὐ ζῆν ἔδωκας, δὲν λαλεῖ εὐγλωττότερον παν-
τὸς λόγου; Εἰς τὰ ὄμματα αὐτῶν ἀναγινώ-
σκεις τὴν χαρὰν καὶ συγκίνησιν, τὴν εὐγνω-
μοσίην καὶ στοργὴν των.

Ἐπὶ ἡμᾶς ἀληθῆς μήτηρ καὶ σύμ-
βουλος. Σὺ εἰς τὴν καρδίαν ἡμῶν ἐνεστάλα-
ξας τὸν ἀληθῆ καὶ ἅγιον ὑπὲρ πατρίδος ἐνθου-
σιασμόν. Σὺ ἐνέπνευσας τὴν πρὸς τὰ γράμ-
ματα λατρείαν τῆς ἑλληνίδος, ἐπὶ εἰκοσιπεν-
ταετίαν ὄλην ἤδη διευθύνουσα τὸν τηλαυγῆ
τοῦτον ἀνά τὴν Ἀνατολὴν φάρον, τὸ ἀγλαὸν
τοῦτο τῶν μουσῶν ἐνδιαίτημα, τὴν ἱερὰν ταύ-
την τῶν γραμμάτων καὶ τῆς μορφώσεως ἐκρό-
πολιν, τὸ προσφιλὲς ἡμῖν Ζόσπειον.

Δικαίως σεμνύνεται σήμερον ἐπὶ σοὶ τὸ
ἔθνος ἅπαν, ἅπας ὁ Ἑλληνισμός, ὑπὲρ τῶν
θυγατέρων τοῦ ὁποίου ἐμόχθησας καὶ ὀλοψύ-
χως ἀφιερῶθης. Ἐπὶ πάντα ἄλλον Σὺ
ἠσθάνθησας καὶ αἰσθάνεσαι τὴν γλυκεῖαν εὐφρο-
σύνην, τὴν καταλαμβάνουσαν τὴν ψυχὴν ἐκεί-
νου, ὅστις μετ' αὐταπαρησίας ἀφοσιῶται
ὑπὲρ τῶν ἄλλων. Μετὰ θάρρους προσβλέ-
πουσα πρὸς μόνην τὴν ἀρετὴν ἀείποτε ἐτά-
χθης ὑπὸ τὴν σημαίαν αὐτῆς καὶ τοῦ καθή-
κοντος καὶ διὰ τοῦτο ἡ νίκη ἐπέστειψε πάν-
ποτε τὰ βήματά σου.

Ἐπὶ ἡμᾶς καὶ ὑπάρχεις διὰ τὸς μαθητείας
σου ἰσχυρὰ δρῶς, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ κισσὸς
τῆς παιδικῆς ψυχῆς δύναται εὐτόλμως νὰ
προσερεισθῆ καὶ εὖρη ὑποστήριξιν ἀείποτε
ἀναρριχώμενος πρὸς τὰ ἄνω.

Διὰ τε τοῦ λόγου καὶ παραδείγματος ἔδει-
ξας πάνποτε, ὅτι κατέχεις τοὺς τρεῖς σπου-
δαιοτάτους παράγοντας παντὸς ἀληθινοῦ διδο-

σκάλου, ἀγάπην πρὸς τὴν νεολαίαν, ἀνθρω-
πισμόν καὶ δικαιοσύνην. Διὰ τῆς πρὸς τὴν
νεολαίαν ἀγάπης κατώρθωσας ν' ἀποκτήσης
βαθεῖαν αὐτῆς ἀντίληψιν καὶ ἔννοιαν· διὰ
τοῦτο καὶ ἡ θυμοσόφως κρίνουσα τρυφερὰ
τῶν μαθητριῶν ὁμάς ἀτενίζει πρὸς Σὲ μετὰ
θάρρους καὶ ἐμπιστοσύνης· διὰ τοῦτο καὶ
διατηρεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ἀείποτε ζωη-
ρὸς ὁ σπινθὴρ τῆς πρὸς τὸ σεβαστὸν πρόσω-
πόν σου εὐγνωμοσύνης καὶ στοργῆς καὶ ἀφοῦ
αὐταὶ καταλίπωσι τὰ μαθητικά ἐδώλιστα.

Πάντα πόνον καὶ πᾶσαν προσπάθειαν κατέ-
βαλες, ὅπως ἐνσπείρης εἰς τὴν καρδίαν ἡμῶν
τὴν πρὸς τὸν Θεὸν εὐσέβειαν, τὴν πρὸς τὸν
πλησίον ἀγάπην, τὸν ἔρωτα πρὸς τὴν πατρί-
δα, τὸν πρὸς ἡμᾶς αὐτὰς σεβασμόν. Συναρ-
πάζουσα καὶ μεταρσιῶσα τὸν νοῦν καὶ τὴν
ψυχὴν πρὸς τὸ ἄπλετον καὶ ἀνέσπερον φῶς
τοῦ ἀληθοῦς καὶ τοῦ ὠραίου, ἐθίζουσα ἡμᾶς,
ἵνα ὑποφέρωμεν μεθ' ὅσων ὑποφέρουσιν, ἀγω-
νιῶμεν μεθ' ὅσων ἀγωνιῶσι, χαίρωμεν μεθ'
ὅσων χαίρουσι· ἐδίδαξας νὰ αἰσθανώμεθα
ἀληθινὴν χαρὰν ἐπὶ τῇ ἐκκληρώσει τοῦ καθή-
κοντος, τὴν δὲ πρὸς τὸν Θεὸν εὐσέβειαν νὰ
θεωρῶμεν ὡς κορώνίδα καὶ στέφανον τῆς
γυναικείας ἀρετῆς.

Εἰς τὴν μόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος ἀποβλέ-
πουσα, ἀπευθύνεσαι μᾶλλον πρὸς τὴν καρ-
δίαν ἢ εἰς τὸν νοῦν. Ἐπὶ τῶν μαθητριῶν
σου, ὡς ἄλλη φιλόστοργος μήτηρ, ἐπεδειώ-
ξας πάνποτε ἀληθῆ καὶ υγιαίνουσαν παιδείαν,
ἔξ ἧς πηγάζουσιν αἱ θερμοβόλοι τῆς δικαιοσύ-
νης καὶ φιλοπατρίας ἀκτῖνες, παιδείαν, ἔξ ἧς
ἀπόρρέουσι τὰ ζωογόνα τῆς εὐσπλαχνίας καὶ

ἀλληλεγγύης νάματα, παιδείαν τέλος, ἣτις συγκεντροῖ ἐν αὐτῇ ὄλην τὴν αἴγλην, ἣν ἐσκόρπισεν ἀνά τὴν οἰκουμένην ἢ θεία πρὸς τὸν ἄνθρωπον παρακέλευσις τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης.

Νήπια παρέλαβες ἡμᾶς ὡς τὴν οὐραγοῦσαν ταύτην τῶν μικρῶν συμμαθητριῶν μας φάλαγγα καὶ χειραγωγούσα μητρικῶς προεβίβασας μέχρι τῆς ἐπικειμένης ἀπολύσεως, ἵνα διαδεχθῶσιν ἡμᾶς ἄλλαι, ὡς καὶ ἡμεῖς ἠκολουθήσαμεν τὰς κοσμούσας ἤδη τὴν κοινωνίαν ὁμιλητρίδας Σου. Καὶ οὕτω κατὰ τὴν εἰκοσιπενταετη δρᾶσιν τῆς ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ, τῇ ἐξανθρωπιστικῇ ταύτῃ ἐστίᾳ, ὑπερόχου διευθύνσεώς Σου ὑπῆρξας ὁ σπουδαιότερος παράγων καὶ μοχλὸς τῆς παιδείσεως καὶ μορφώσεως ὀλοκλήρων γενεῶν, ἔχουσα ὡς πανίσχυρον πρὸς τοῦτο μέσον τὴν ἀγαθότητα τῆς καρδίας Σου καὶ τὸ πρὸς τὴν νεολαίαν στοργικόν Σου ἐνδιαφέρον.

Τὸ ὄνομά Σου εἶνε διὰ τοῦτο βαθέως κεχαραγμένον ἐν τῇ καρδίᾳ πασῶν τῶν μαθητριῶν Σου καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν φέρεται καὶ θὰ φέρεται ἀείποτε εὐφημούμενον.

Ἄλλ' ὅσα καὶ ἂν εἶπη ἡ γλῶσσα, οὐδέποτε θὰ δυνηθῇ νὰ ἐκφράσῃ ὅ,τι αἰσθάνεται ἡ καρδία· τοῦτο μόνον δυνάμεθα νὰ διαβεβαιώσωμεν ὅτι ἡ εὐγνωμοσύνη ἡμῶν θὰ παραμένῃ πάντοτε νεάζουσα καὶ ἀναλλοίωτος, εἰς δὲ τὰ χεῖλη μας θὰ ἐπανθῇ εὐώδης καὶ ἀγνή ὑπὲρ Σοῦ ἢ προσευχή μας.

Θεὲ Πανάγαθε, ὁ ἐκ παίδων νηπίων καὶ θηλαζόντων προσδεχόμενος αἶνον, ἐπάκουσον καὶ τῆς ποικίλης ἡμῶν. Φρούρει καὶ

φύλαττε τὴν χρυσὴν ἄλυσιν τῶν ἡμερῶν τῆς φιλοστόργου ἡμῶν μητρός· σκέπε ὑπὸ τὴν κραταίαν Σου αἰγίδα τὴν πολύτιμον Αὐτῆς ζωὴν καὶ εὐδόκησον, ὅπως ἐπὶ πολλὸς ἐτῶν περιόδους ἐξάρχη τῆς ἐνδόξου ταύτης σχολῆς, ἐμψυχούσα διὰ τοῦ ἀκαμάτου ζήλου καὶ τῆς ἀρετῆς τὴν μαθητιῶσαν ναιολαίαν. Ἡμᾶς δὲ ἀξίωσον, ὅπως πραγματοποιήσωμεν τὰς χρηστὰς αὐτῆς ἐλπίδας καὶ φανῶμεν ἀντάξιοι τῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν, οὓς ὑπὲρ ἡμῶν καταβάλλει . . .

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ

ΤΗΣ Α. Σ. ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΑΙΑΣ

Ἡ Α. Σ. ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ζαπτείου Ἁγ. Νικαίας κ. Βασίλειος προσεφώνησεν ἔξ ὑπογυίου τὰ ἑξῆς.

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κύριος Γερμανός ὁ Εἴπευλονῶν τὸ μακρὸν, πολύμοχθον καὶ πολύτιμον παιδευτικὸν καὶ παιδαγωγικὸν ἔργον τῆς ἡμετέρας Ἑλλογιμότητος ἀπευθύνει πρὸς ὑμᾶς δι' ἐμοῦ τὸ σεπτὸν τοῦτο πατριάρχικόν πιττάκιον.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚὸν ΠΙΤΤΑΚΙὸν

Ἀριθ. Πρωτ.
2608

Ἑλλόγιμε καὶ ἡμετέρα ἀγαπητὴ κατὰ πνεῦμα θύγατερ κυρία Εὐθαλία Ἀδάμ, Διευθύντρια τοῦ Ἐθνικοῦ Ζαπτείου Παρθεναγωγείου, Προσφιλὲς καὶ Ἐντιμε θύγατερ τῆς Ἐκκλησίας, χάρις εἴη τῇ αὐτῆς Ἑλλογιμότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ. Μετὰ χαρᾶς συμμετέχει εὐλογοῦσα καὶ ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τῆς σήμερον ἑορτῆς, ἣν ἐπαινετῶς διοργάνωσεν ἡ πολυπληθὴς χορεία τῶν ἄχρι τοῦδε μαθη-

τριῶν πρὸς τιμὴν τῆς Ἑλλογιμότητος αὐτῆς ἐπὶ τῇ αἰσίῳ συμπληρωθεῖσιν εἰκοσιπενταετηρίδι τῆς διευθύνσεως αὐτῆς. Ἡ ἐπὶ τέταρτον αἰῶνος ἐν ἀφοσιώσει ἐπιτέλεσις τῶν ἀναθεμιμένων αὐτῇ καθηκόντων, τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀνωτέρου παρ' ἡμῖν τῆς θηλείας νεότητος ἐκπαιδευτηρίου καὶ ἡ αἰσία ἐπὶ τὸ τέρας τοῦ εὐσήμερου τούτου δολίχου τῆς ὑπηρεσίας ἄφιξις εὐάρεστον ἀποτελεῖ καὶ τῇ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ ἀφορμὴν εἰς ἐκδήλωσιν τῆς πολλῆς αὐτῆς πρὸς τὴν Ἑλλογιμότητα αὐτῆς ἐκτιμήσεως, ἣν οὐχ ἀπλῶς διὰ τὸ πολυετές, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ζηλωτὸν καὶ τὸ δόκιμον τῆς ὑπηρεσίας δικαίως ἡ Ἑλλογιμότης αὐτῆς ἐκτίσατο παρὰ τῇ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ, μετὰ μυχίας ἀγαλλιᾶσεως ἐνωτιζομένη καὶ πληροφορομένη πάντοτε ἐκ τῶν ἐκθέσεων τῶν ἀποστελλομένων κατ' ἔτος ἑξεταστικῶν ἐπιτροπῶν περὶ τοῦ καλλικάρπου τῆς ἐργασίας τῆς συντελουμένης ὑπὸ τὴν ζηλωτὴν αὐτῆς διευθύνσιν ἐν τῷ ἐθνικῷ ἐκπαιδευτικῷ φυτωρίῳ καὶ περὶ τῆς εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἀγλαοῦ τούτου ἀποτελέσματος συμβολῆς τῆς Ἑλλογιμότητος αὐτῆς. Ὅθεν ἐν εὐφροσύνῃ τὸν δίκαιον τῆς Ἐκκλησίας ἀπονέμοντες ἔπαινον τῇ Ἑλλογιμότητι αὐτῆς, ἐφ' οἷς ἄχρι τοῦδε μετὰ ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως εἰργάσατο καὶ ἐμόχθησε, συγκαίρομεν καὶ ἡμεῖς ἐγκαρδίως ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ συμπληρώσει

τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος τῆς διευθύν-
σεως αὐτῆς, ἐπυσυχόμενοι ἐν εὐχαίς καὶ
εὐλογίαις ὀλοθύμως πᾶσαν καὶ εἰς τὸ
ἐφεξῆς τιμήσαν διάκρισιν δι' ἐπαξίων
ἀγώνων ἐν τῷ τιμῷ σταδίῳ τῆς ὑπερ-
σεσίας αὐτῆς καὶ πᾶσαν κραταίωσιν
παρὰ Θεοῦ, παρ' οὗ καὶ τὰ ἔτη τῆς
Ἑλλογιμότητος αὐτῆς εἶεν ὡς πλείστα,
ὕγινα καὶ εὐφρόσυνα.

1914 Μαρτίου 23.

Καὶ ταῦτα μὲν ἀπευθύνει πρὸς ὑμᾶς ἡ Α.
Θ. Παναγιότης ἐξ ἑκτουῦ καὶ ἐκ μέρους τῆς
μητρὸς Ἑκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἔθνους,
διότι Ἔθνος καὶ Ἑκκλησία παρ' ἡμῖν ἀρ-
ρήκτως συνδέονται.

Ἐγὼ δὲ ταπεινὸς λειτουργὸς τῆς Ἑκκλη-
σίας καὶ τοῦ Ἔθνους ἀπευθύνω πρὸς ὑμᾶς
ἀπ' ἑμαυτοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμ-
βουλίου τοῦ Ζαππείου Ἐθνικοῦ Παρθενα-
γωγείου τὰς ἐπομένας ἀφελεῖς λέξεις. Θεωρῶ
ἑμαυτὸν λίαν εὐτυχῆ, διότι παρίσταμαι εἰς
τὴν λαμπρὰν καὶ ἑλληνοπρεπῆ ταύτην τῶν
ἐλληνικῶν γραμμάτων πανήγυριν, καθ' ἣν
ἐξόχως τιμᾶται καὶ βραβεύεται ὑπὸ τοσαύτης
ἐκλεκτῆς ὀμηγύρεως, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ σύμ-
παντος τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἡ περὶ τὴν δια-
παιδαγωγίαν τῆς ἡμετέρας θηλείας νεότη-
τος ἐξαιρετος ὑμῶν ἐπὶ τέταρτον ἑκατονταε-
τηρίδος ἀρετῇ ὡς διευθυντρίαν τοῦ κρατί-
στου τούτου τῶν μουσῶν τεμένους.

Ἡ πρὸς ὑμᾶς αὕτη τιμὴ εἶνε κατὰ πάντα
σύμφωνος πρὸς τὴν ἀπ' αἰώνων εὐγενῆ δια-

θεσιν τοῦ Ἑλλήνος, ἵνα ἀναγνωρίζῃ καὶ
πρεπόντως βραβεύῃ τὴν ἀρετὴν ὑφ' οἷαν δῆ-
ποτε μορφήν καὶ ἂν παρίσταται αὐτῇ. Ἡ
τοιαύτη δὲ ἑλληνικὴ εὐγένεια συνετέλεσε τὰ
μέγιστα, ἵνα παρὰ τοῖς Ἑλλήσι θάλλῃ καὶ
ἀκμάζῃ ἡ ἀρετῇ, πρὸ πάντων δὲ ἡ περὶ τὰς
σπουδὰς καὶ τὰ γράμματα καὶ περὶ τὴν παι-
δευσιν τῶν νεωτέρων γενεῶν. Καὶ οὕτως εἰς
τοὺς ἀρχαίους ἀθανάτους τοῦ Ἑλληνισμοῦ
χρόνους ἀθλα προὔτιθεντο καὶ βραβεῖα καὶ
στέφανοι ἐπεδαφιλεύοντο ἀρετῆς ἕνεκα καὶ
εἰς τοὺς μύστας τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας.

Καὶ ταῦτα μὲν γενικώτερον περὶ τῆς
εὐπρεπείας τῆς πανηγύρεως καὶ τιμῆς ταύ-
της πρὸς ὑμᾶς. Ἰδιαιτέρως δὲ ὀφείλω νὰ
παρατηρήσω πόσον καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἀπὸ ἰδίας
κρίσεως στέργω καὶ τιμῶ τὸ πολύτιμον παι-
δευτικὸν καὶ παιδαγωγικὸν ὑμῶν ἔργον. Ἀπὸ
μικρᾶς ἡλικίας καὶ μέχρι τοῦδε ἴδιον ἔχω
πόθον πρὸς τὰς σπουδὰς καὶ τὰ γράμματα,
περὶ πλείστου δὲ ποιῶμαι τὴν ἑλληνοπρεπῆ
μόρφωσιν τῶν νεωτέρων ἡμῶν γενεῶν. Συγ-
χρόνως δὲ φρονῶ ὅτι ἡ παιδείσις τῆς θη-
λείας νεότητος πλείστων ἀγαθῶν πρόξενος
γίνεται τῷ ἡμετέρῳ Ἔθνει, πέποιθα δὲ ὅτι
ἀείποτε ὁ Ἑλληὴν θὰ προάγῃται καὶ ἀκμά-
ζει διὰ τῶν καλῶν μητέρων, διὰ τῶν καλῶν
γυναικῶν, διὰ τῶν γνησίων καὶ ἐν τούτῳ
Ἑλληνίδων.

Παρακολουθήσας δὲ καὶ μακρόθεν, ποικίλην
δὲ πείραν λαβὼν τοῦ παιδευτικοῦ καὶ παιδα-
γωγικοῦ ἔργου τοῦ Ἐθνικοῦ Ζαππείου Παρ-
θεναγωγείου, διέγων ὅτι ἐν αὐτῇ ὑπὸ τὴν
πεπνυμένην διεύθυνσιν ὑμῶν, δεξιῶς τὰ

πάντα διαχειριζομένης, τὸ καθίδρυμα τοῦτο ἀπέβη εὐεργετικώτατον εἰς τὰ ἡμέτερα ἴδια καὶ κοινὰ πράγματα, δωροφορήσαν τσαούτας ἀρίστας μητέρας καὶ οἰκοδεσποίνας καὶ τσαούτας μυσταγωγούς τῆς θηλείας νεότητος καθ' ἅπασαν τὴν ἔκτασιν τῶν ἡμετέρων Παρθεναγωγείων.

Καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς δ' αὐτὸ ἀπὸ τινος παρακολουθῶν, ὁμολογῶ παρρησίᾳ καὶ δημοσίᾳ κηρύττω, ὅτι ἐν ὑμῖν εὗρε τὸ ἱερὸν τοῦτο καθίδρυμα τὴν δόκιμον κατὰ πάντα διευθύντριαν, τὴν ἐπὶ τοσοῦτον μακρὸν χρόνον δοξάσασαν αὐτὸ καὶ καταστήσασαν κοινὸν ὑμῶν ἀγλαίσμα. Καὶ εὐχομαι λοιπὸν ὁλοφύχως, καὶ ἡ εὐχή μου αὕτη ἀπευθύνεται καὶ ἐκ μέρους τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, καὶ ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους, καὶ ἐκ μέρους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ζαπτείου, ἵνα ἐπὶ μακρὸν ἔτι παρέχῃς τὴν πολυτιμὴν σου συμβολὴν εἰς τὴν ἑλληνοπρεπῆ μὲν ἰδέωσιν τῶν θυγατέρων τῶν Ἑλλήνων. Ἐἶθε δὲ θεῖα συνάρσει σὺ ἡ πρωτότοκος θυγάτηρ τοῦ καθιδρύματος τούτου, ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν δὲ ἔλθῃ τσοσούτων θυγατέρων αὐτοῦ μήτηρ γενομένη, νὰ παρατείνῃς τὸ θεάρεστον καὶ ἑλληνοπρεπὲς ἔργον ἐπὶ μακρὸν, καρπουμένη ἐξ αὐτοῦ ἀθάνατον καὶ ἀγήρω μνήμην παρ' ἅπασιν τοῖς γινώσκουσι νὰ τιμῶσι τοιοῦτους ἀοιδίμους ἄθλους.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΣ

τῆς κ. ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΑΔΑΜ

Ἐν τέλει ἡ κ. Ἀδὰμ ἐν ἄκρᾳ συγκινήσει ἐξέφρασεν ἐξ ὑπογίου εὐχαριστίας ὡς ἐξῆς.

Διὰ τίνων λόγων, Σεβασμιώτατε, εὐγενεῖς κυρίαὶ καὶ κύριοι, διὰ τίνων λόγων, φίλοι καὶ φίλαι συνάδελφοι καὶ ἀγαπηταί μοι Ζαπτίδες, θὰ δυνηθῶ νὰ ἐκφράσω ὅ,τι ἡ ψυχὴ μου αἰσθάνεται κατὰ τὴν ὥραν ταύτην; Ἐκπληκτος ἐκ τῆς λαμπρότητος καὶ ἐγκαρδιότητος τῆς ἑορτῆς καὶ βαθύτατα συγκεκινημένη, μόλις δύναμαι νὰ σᾶς ἀπευθύνω ἐν «Εὐχαριστῶ».

Εὐχαριστῶ ἀπὸ καρδίας σᾶς εὐχαριστῶ. Εὐγνωμονῶ πάντας καὶ πάσας διὰ τὴν μεγάλην τιμὴν καὶ δι' ὅλας τὰς ἐνδείξεις τῆς στοργῆς εὐγνωμονῶ, διότι διὰ τῆς ἱερᾶς φωνῆς τῆς ἀγάπης μὲ μεταφέρετε εἰς τὸ παρελθόν, τὸ ὁποῖον ἐγκλείει ὅ,τι εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν ἠγάπησα καὶ ὅ,τι ἐπόθησα, τὰ ὥραιά μου ὄνειρα, τὰς ἀγνάς τοῦ πνεύματος ἀπολαύσεις, τὸν ἅγιον τῆς νεότητος ἐνθουσιασμόν, τὸ μέγιστον ἀγαθὸν τῆς ἐπὶ τῇ ἐκπληρώσει τοῦ καθήκοντος εὐφροσύνης καὶ χαρᾶς.

Αἱ χρονολογίαι, τὰς ὁποίας ἀνέφερον ὁ ἐλλόγιμος φίλος καὶ συνάδελφος κ. Βαλσαμάκης, ἀντιπροσωπεύουσι σταθμοὺς τῆς

ζωῆς μου σημαντικούς, ἀφετηρίας εὐγενούς, ἀλλ' ἐπιπόνου δράσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ εἶχον τὴν ἀρωγὴν ἀνεκτιμήτων συντελεστών πρὸς εὐόδωσιν τῶν ἱερῶν μου καθηκόντων καὶ ὑποχρεώσεων· εἶχον πολύτιμα στηρίγματα τὴν ἐκτίμησιν, τὴν εὐμένειαν καὶ τὴν ἐνθάρρυνσιν τῶν ἐκάστοτε σεβαστῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ συμβουλίου καὶ τὴν φιλόστοργον σύμπραξιν τῶν μελῶν τῆς Κοσμητείας, τῶν εὐγενῶν δεσποινῶν, αἵτινες πλούσια πάντοτε ἐσκόρπισαν καὶ σκορπίζουσιν ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ τὰ ἐξαίρετα δῶρα τῆς ἀγαθότητος τῆς καρδίας, τοῦ κοινωνικοῦ κύρους καὶ τῆς ὑπερόχου μορφώσεως· εἶχον τὴν ἀπαράμιλλον ἀφοσίωσιν, τὸν ἀκάματον ζῆλον καὶ τὴν ἀδελφικὴν συναντίληψιν τῆς ὁμοτρόπου καὶ ὁμόφρονος συναγωνιστρίας μου καὶ φίλης Ὑποδιευθυντρίας κ. Ἐλένης Στρούβαλη, ἡ ὁποία μετὰ θαυμαστῆς ἐθελοθυσίας φέρει μετ' ἐμοῦ τὰ δυσβάστακτα βάρη τῆς διευθύνσεως, τὴν σύνεσιν, τὰ φῶτα, τὴν πείραν καὶ τὴν στοργὴν τῶν πολυτίμων καὶ ἀγαπητῶν συναδέλφων μου, τὴν ἀμέριστον ἐμπιστοσύνην τῶν γονέων καὶ τὴν φιλοτιμίαν καὶ ἀγάπην τῶν φιλιτάτων μοι μαθητριῶν.

Εἰς τούτους τοὺς εὐγενεῖς παράγοντας ὀφείλεται ἡ τόσον τιμητικὴ δι' ἐμὲ ἡμέρα αὕτη. Ἐπιτρέψατέ μοι λοιπόν, φίλοι καὶ ἀγαπηταὶ συνάδελφοι, νὰ δώσω εἰς τὴν εὐσημον ταύτην ἑορτὴν τὴν ἀρμόζουσαν προσωνυμίαν, καλοῦσα αὐτὴν οὐχὶ ἑορτὴν τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος τῆς ἐμῆς διευθύνσεως, ἀλλὰ τῆς εὐόρκου συνεργασίας πάντων ἡμῶν καὶ

πασῶν, διότι τὸ συντελεσθὲν κατὰ τὴν διαρρυσάσαν εἰκοσιπενταετίαν ἔργον ἀντιπροσωπεύει τοὺς ἀγῶνας καὶ τοὺς μόχθους πάντων. Ἡ δάφνη τῆς νίκης δὲν ἀνήκει μόνον εἰς τὸν ἀρχηγόν· εἶνε κτῆμα ὄλων τῶν ἀγωνιστῶν, διότι ὄλων τὸ ξίφος ἠμβλύνη ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ζαπτείου, πάντες καὶ πᾶσαι κατ' ἐργασίαν ὑπὲρ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ πολυτίμους δυνάμεις καὶ νεότητα.

Ἄλλ' ἡ καρδιά μου, σεβαστὴ ὁμήγουρι, αἰσθάνεται τὴν ὥραν ταύτην τὴν ἀνάγκην νὰ τελέσῃ φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης εἰς τὴν μνήμην προσφιλῶν ὑπάρξεων πρὸ πολλοῦ ἀποικομένων, αἵτινες φιλοστόργως διήνοιξαν πρὸ ἐμοῦ τὸ στάδιον τοῦτο τῆς κοινωφελοῦς δράσεως, εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς σχολῆς τοῦ μεγάλου εὐεργέτου ἀειμνήστου Κωνσταντίνου Ζάππα, ὅστις εἶνε ὁ αἴτιος ὅλης τῆς ἐν τῷ βίῳ μου εὐτυχίας, εἰς τὴν μνήμην τῆς πρώτης Διευθυντρίας τοῦ Ζαπτείου καὶ ἐμῆς πνευματικῆς μητρὸς ἀοιδίμου Καλλιόπης Κεχαγιᾶ, ἣτις ἐνεφύσησε τὴν πρώτην πνοὴν τῆς ζωῆς εἰς τὸ ἐθνικόν τοῦτο καθίδρυμα καὶ πρώτη καθωδήγησε καὶ τὰ ἐμὰ βήματα εἰς τὸ πολυμοχθὸν ἔργον τῆς διευθύνσεως, εἰς τὴν μνήμην ὄλων τῶν ἀγαστῶν φίλων καὶ εὐόρκων ἐργατῶν τοῦ μορφωτικοῦ ἔργου τοῦ Ζαπτείου.

Φίλιταί μοι Ζαπτίδες, σᾶς χαιρετίζω πάσας τὰς τε παρούσας εἰς τὴν ἑορτὴν καὶ τὰς νοερῶς μεθ' ἡμῶν τὴν στιγμὴν ταύτην μετὰ τὸν ἱερώτερον παλμόν τῆς καρδίας μου.

Αἱ ἐκδηλώσεις τῆς στοργῆς καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης σας μοὶ εἶνε ἢ γλυκύτερα σήμερον ἀμοιβή· διότι ἀπαξ ἔτι βλέπω ὅτι ὁ σπόρος, ὃν ἔσπειρε τὸ Ζάππειον, ἔλεσεν εἰς γῆν εὐλογημένην καὶ πολλαπλασιάζεται ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Ἑλληνικοῦ οἴκου καὶ τῆς πεφιλημένης πατρίδος. Ὑμεῖς δέ, φίλιταται, ἀπὸ τῆς ἑορτῆς ταύτης ἀποκομίζετε τὸ μέγα δίδαγμα ὅτι «ὁ σπείρων ἐν τῇ ζωῇ ἀγάπην, ἀγάπην καὶ θεοῖζει» . . .

Μίαν ἔτι λέξιν ὅπως ἐκπληρώσω ἱερὸν καθήκον.

Σεβασμιώτατε, παρακαλῶ εὐσεβάστως νὰ διερμηνεύσῃτε εἰς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, τὸν πεπνυμένον ἡμῶν Ἐθνάρχη καὶ Πατέρα, τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὰς σεπτὰς εὐλογίας καὶ τὰ πατρικὰ συγχαρητήρια. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης Γερμανὸς ὁ Ε' καὶ ἄλλοτε ἐν ἡμέραις λίαν χαλεπαῖς διὰ τῆς σθεναρᾶς Αὐτοῦ χειρὸς ἐστήριξε τὸ Ζάππειον κλονούμενον ἐνθαρρύνει καὶ ἐνισχύσας με ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν καθηκόντων μου. Μνήμων πάντων τούτων, ἐπαναλαμβάνω μετὰ σεβασμοῦ καὶ υἱικῆς ἀφοσιώσεως τὴν ἔκφρασιν τῆς εὐγνωμοσύνης μου καὶ ἐπικαλοῦμαι εὐλαβῶς τὰς εὐχὰς τοῦ γεραροῦ πρωθιεράρχου, ὅπως συνεχίσω; ὅση μοι δύναμις, τὸν ἀγῶνα τὸν καλόν.

Καὶ οὕτως μὲν ἔληξεν ἡ σεμνὴ καὶ τερψίθυμος αὕτη τελετή, ἐν ἣ ἀπαξ ἔτι ἐξεδηλώθη ἡ ἐκτίμησις καὶ εὐγνωμοσύνη τῆς ὁμογενοῦς

κοινωνίας πρὸς τὴν ἀληθῆ τοῦ Γένους διδάσκαλον. Τὸ δὲ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας (23 Μαρτίου) ἐδόθη ἐν τῷ Ζαππείῳ τιμητικὴ ἑσπερίς, καθ' ἣν ἐδιδάχθη ὑπὸ τῶν μαθητριῶν λίαν ἐπιτυχῶς ἡ «Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι» κατὰ μετάφρασιν μὲν αὐτῆς τῆς κ. Ἀδάμ, γενομένην πρό τινων ἐτῶν, ἐπιμελεία δὲ τῆς κ. Ἐλ. Στρούβαλη.

Ἐπὶ τῇ ἀγομένῃ ἑορτῇ ἡ κ. Ἀδάμ ἐδέχθη ἀναμνηστικὰ δῶρα παρὰ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ζαπείου, παρὰ τῆς Κοσμητείας αὐτοῦ, παρὰ τῶν ἐν τῷ Ζαπείῳ συναδέλφων, παρὰ τῶν ἀρχαίων μαθητριῶν, ἀναλαβουσῶν τιμῆς ἕνεκα καὶ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν ἔργων τῆς κ. Ἀδάμ, πρὸς δὲ τούτοις καὶ παρὰ πολλῶν φίλων. Ἐδέχθη δ' ὡσαύτως πλεῖστα συγχαρητήρια γράμματα, ἐξ ὧν παραθέτομεν ἐνταῦθα τὰ ἐξῆς.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑ
ΤΟΥ Δ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΖΑΠΠΕΙΟΥ

ΖΑΠΠΕΙΟΝ
ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ *Ἐν Κων/πόλει 20 Μαρτίου 1914.*

Τῇ Ἐλλογίμῳ κυρίᾳ

Εὐθαλίᾳ Ἀδάμ

διευθυντρίᾳ τοῦ Ζαππείου Ἐθνικοῦ Παρθεναγωγείου

Ἐνταῦθα.

Ἐλλόγιμος Κυρία.

Τῇ 11 Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1888 τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Ζαππείου Ἐθνικοῦ Παρθεναγωγείου, ἀναλογισάμενον τὴν ἐπιδειχθεῖσαν παρ' ὑμῶν ὡς ὑποδιευθυντρίας ἱκανότητα καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὸ ἔργον, εἰς ὃ ἐκλήθητε, ὠνόμασεν ὑμᾶς διευθύντριαν τοῦ ἀνωτάτου παρ' ἡμῖν παιδευτηρίου τῶν θηλέων. Ἐκτοτε πέντε καὶ εἴκοσι παρήλθον ἔτη, κατὰ δὲ τὸν χρόνον τοῦτον ἐδικαιώσατε πληρέστατα τὴν ἐφ' ὑμῶν πεποιθήσιν τοῦ Συμβουλίου, διότι ὡς ἀληθῆς πρωτότοκος θυγάτηρ τοῦ Ζαππείου ἠγαπήσατε αὐτὸ καὶ ἀφωσιώθητε αὐτῷ. Ἀπέβητε ὁ ἀξων, περὶ ὃν ἐπὶ τέταρτον αἰῶ-

νος ἐστράφη τὸ Ζάππειον, διαγράψασα φαινήν τὴν καθόλου τροχίαν αὐτοῦ, ἐλαξέυσασα δὲ ἀποστόλους κήρυκας, φέροντας τὴν δᾶδα τῆς παιδείας καὶ τῶν εὐγενῶν ἰδεῶν οὐ μόνον ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ταύτῃ χώρᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς αὐτῆς. Τούτων ἕνεκα πάντων τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Ζαππείου γηθόσυνον προσαγορεύει Ὑμᾶς ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι τῆς διευθύνσεως Ὑμῶν καὶ θερμῶς συγχαῖρον Ὑμῖν προσφέρει ἐπ' αὐτῇ τὸ ἐγκλειστον δῶρον, τεκμήριον ἐκτιμήσεως τῶν πρὸς τὸ Ζάππειον πολυτίμων ὑπηρεσιῶν Ὑμῶν.

Ἐπὶ τούτοις διατελοῦμεν

διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης
καὶ ὄλωσ πρόθυμοι.

Ὁ Πρόεδρος

† Ο ΝΙΚΑΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ὁ γεν. γραμματεὺς
Ν. ΚΟΥΜΑΡΙΑΝΟΣ

**ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑ
ΤΟΥ
ΕΛΛΗΝ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ**

**Ο ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ**

Ἐν Κων/πόλει 29 Μαρτίου 1914.

Τῇ Ἑλλογιμῷ κυρίᾳ

Εὐθαλίᾳ Ἀδάμ

διευθυντρίᾳ τοῦ Ἐθνικοῦ Ζαπτείου Παρθεναγωγείου

Ἐνταῦθα.

Ἑλλόγιμος κυρία,

Ὁ Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος μαθὼν, ὅτι πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη συνεπληρώθησαν, ἔξ οὗ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ζαπτείου Ἐθνικοῦ Παρθεναγωγείου ἀνελάβετε, αἰετοποτε δὲ ἐνδιαφερόμενος ὑπὲρ παντὸς ἀναγομένου εἰς τὴν παρ' ἡμῖν παιδείῃ, ἔγνω ὅπως ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος τῆς ὑφ' Ἑμῶν διεύθυνσεως τοῦ ἀνωτάτου παρ' ἡμῖν ἐκπαιδευτηρίου τῶν θηλέων ἐκφράσῃ πρὸς Ἑμᾶς ἐγκάρδια συγχαρητήρια.

Ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος γινώσκει ὅσα ἐπράξατε καὶ πράττετε ὑπὲρ τῆς ἀγωγῆς καὶ

παιδείσεως τῶν κορασίων, καὶ ὅσας διδασκάλους τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων ἀπεστείλατε ἀνὰ τὴν Αὐτοκρατορίαν καὶ ἔκτος αὐτῆς, καὶ ὅσας παρεσκευάσατε οἰκοδεσποίνας ἀναδεικνυούσας τὸν Ἑλληνικὸν οἶκον. Δι' οὗ κατὰ τὸν ἐπίσημον τοῦτον σταθμὸν τῆς Ἑμετέρας τόσον ἐθνωφeloῦς δράσεως ὀφείλει ἐκ καθήκοντος νὰ δηλώσῃ πρὸς Ἑμᾶς, ὅτι παρηκολούθησε καὶ παρακολουθεῖ τὴν μεγάλην καὶ Ἐθνικὴν Ἑμῶν ἐργασίαν καὶ ἐκτιμᾷ μεγάλως τὴν ἀφοσίωσιν Ἑμῶν πρὸς τὸ εὐγενὲς ἔργον, εἰς ὃ ἀφιερώθητε, ὡς καὶ τὴν παιδαγωγικὴν Ἑμῶν ἀξίαν.

Συγχαίρων λοιπὸν ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι τῆς Ἑμετέρας διεύθυνσεως τοῦ Ζαπτείου Ἐθνικοῦ Παρθεναγωγείου, εὐχεται ὅπως ἐν ὑγείᾳ ἑξακολουθήσῃτε τὴν ἱερὰν Ἑμῶν ἀποστολὴν καὶ ἐορτάσῃτε καὶ πεντηκονταετηρίδα.

Διατελοῦμεν μετὰ σεβασμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος

Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Ε. ΜΑΥΡΙΑΔΗΣ

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑ

τῆς Α. Ε. τοῦ κ. **ΙΩ. ΓΡΥΠΑΡΗ**
πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐν Βιέννῃ.

Ἐν Βιέννῃ τῇ 30 Μαρτίου 1914.

Φίλη Κυρία,

Παρακολουθήσας ἐπὶ δεκαετίαν ὅλην τὴν δροῶσιν ὑμῶν ὡς Διευθυντρίας τοῦ Ἐθνικοῦ Ζαπείου Παρθεναγωγείου καὶ κατ' ἀξίαν ἐκτιμήσας, οὗς ἐν ζήλῳ ἀγαστῶ καὶ ἀφοσιώ-
σει, πρὸς ὃ ἐτάχθητε ἔργον, κατεβάλλετε ἀτρύ-
τους κόπους πρὸς διάπλασιν ἠθικὴν καὶ παι-
δευσιν ἀρετίαν τῶν ἐμπειπιστευμένων ὑμῖν
Ἑλληνίδων κορῶν, καθήκον ἔχω, ἵνα ἐπὶ τῇ
συντελεσθείσῃ εἰκοσιπενταετίᾳ τῆς πεφωτι-
σμένης ὑφ' ὑμῶν διευθύνσεως τοῦ Ζαπείου
παρακαλέσω νὰ δεχθῆτε καὶ ἐμοῦ τὰ εἰλικρινῆ
καὶ ἐγκάρδια συγχαρητήρια μετὰ τῶν διαπύ-
ρων εὐχῶν μου, ὅπως ἐπὶ μακρὸν ἰθύνητε
ἐπ' ἀγαθῶ τῆς θηλείας Ἑλληνικῆς νεότητος,
ὡς μήτηρ φιλόστοργος καὶ διδάσκαλος εὐμα-
θῆς, τὸ Ἐθνικὸν Ζάπειον Παρθεναγωγεῖον.

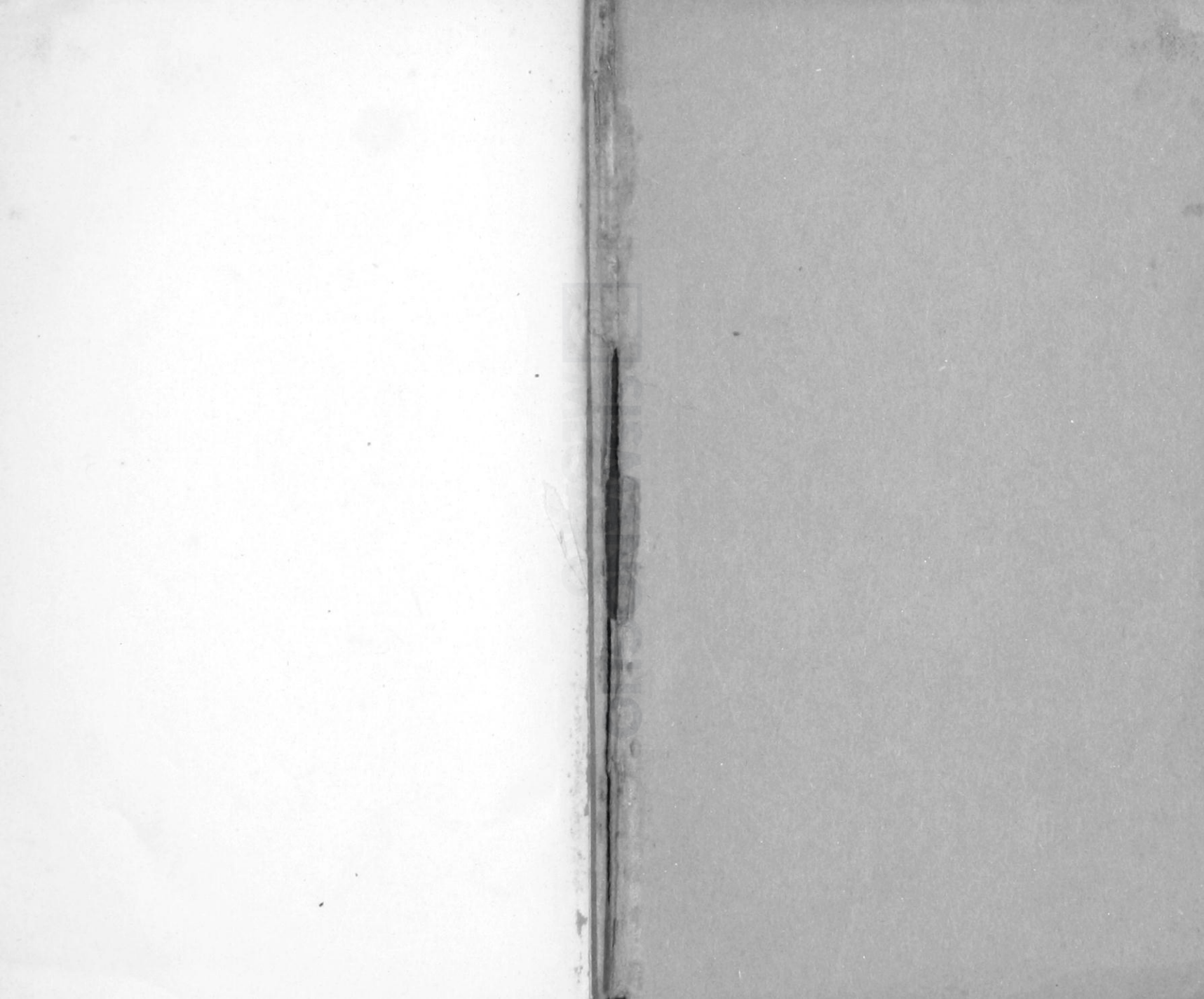
Κοινωνὸς τῶν αἰσθημάτων καὶ συγχαρη-
τηρίων μου παρακαλεῖ Ὑμᾶς ἢ σύζυγός μου
νὰ δεχθῆτε τὰς φιλικωτάτας προσορήσεις τῆς.

Διατελῶ, φίλη Κυρία, μετὰ πάσης τιμῆς.

ΙΩ. ΓΡΥΠΑΡΗΣ

Τοιαῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν εὐφρόσυνον
ταύτην ἑορτήν. Ἡ δὲ Διοργανωτικὴ Ἐπι-
τροπὴ δημοσιεύουσα τὸ παρὸν τεῦχος εὐ-
χεται καὶ αὐτὴ ἀπὸ καρδίας τῇ σεβαστῇ
φίλῃ κ. Εὐθ. Ἀδὰμ νὰ ζήσῃ ἐπὶ μήκιστον
συνεχίζουσα τὸ εὐγενὲς ἔργον, τὸ ὁποῖον
μετὰ τοσαύτης ἐπιτυχίας μέχρι τοῦδε διε-
ξήγαγεν. Γένοιτο.

SISTEMA
NOGLIO